

IMAI  
Is prie gro-  
biznio (fish  
a sulig nau-  
rumo; biznis  
Partneriu  
isj šimne bi-  
is žmogus.  
Ave., Bronx,  
nko mieste),  
303-08

RIKA  
ISTAS  
moza  
Street  
Plaza")  
Y.

po piet.  
nia iki 6  
ir sekma-  
sutarties.

ENE.



, N. Y.  
gg 6538

AS

BAR

būt  
ova;  
lka;  
ūri-  
kie.

keli  
kai-  
visi  
ario  
ivo-  
sum  
ski-

pas

Y.  
2372

# KRISLAI

Pradėkime Naujus Me-  
tus Gerai.  
Tai dar ne Paskutinis.  
Rusijos Dirbtuvė.  
Neužmirškime Lietuvos  
Draugų.  
"Laisvės" Padidinimas.  
Kai Smalavirių Šuo Loja.  
Rašo. A. Bimba

Tai jau ir baigiasi senie-  
ji 1927 metai. Padarykime  
rokundą "sumenijos", ar at-  
likome viską, ką galėjome  
ir turėjome atlikti darbi-  
ninkų judėjime, ar kiekvie-  
ną valandą suvartojo me  
naudingai. Paskui pradė-  
kime naujus metus su tvirtu  
pasiryžimu, kad 1928  
metais darbuosimės iš visų  
savo jėgų.

Nuleido nosį italai fašis-  
tai, kai teismas atrado ne-  
kaltais darbininkus Greco  
ir Carrillo. Labai nusimi-  
nus ir New Yorko policija,  
kuri dirbo susilus, kad tuo  
du draugu pasiuntus į elek-  
tros kėdę.

Darbininkai džiaugiasi,  
kad jų du draugai tapo iš-  
gelbėti iš mirties nasrų.  
Bet neužmirškime, kad tai  
nepaskutinis fašistų ir val-  
džios bandymas uždaryti  
burną savo priešams. Pa-  
našūs atsitikimai nuolatos  
pasikartos. Todėl turime  
visais būdais stiprinti Tarp-  
tautinį Darbininkų Apsigy-  
nimą. Tik organizuotai mes  
atremsim fašistus ir poli-  
ciją.

Philadelphietis Benjamin  
Thomas, paprastas darbi-  
ninkas, mašinistų unijos  
narys, kuris šiomis dienomis  
sugrįžo iš Sovietų Ru-  
sijos, sako:

"Sovietų Sąjungos meta-  
lo pramonės darbininkų  
dvasia labai puiki. Ten nėra  
boso, kuris laikytų dar-  
bininkus vergais. Apie to-  
kią laisvę, kokią naudojami  
Rusijos darbininkas, Ame-  
rikos darbininkas negali nė  
sapnuoti. Sveikatos žvilgs-  
niu sąlygos labai geros."

Nė valandėlės nepamir-  
škime Lietuvos politinių ka-  
linių ir jų varge skėstančių  
šeimynų. Iš Lietuvos Dar-  
bininkų Rėmimo Komiteto  
raporto matosi, kad dar-  
trūksta kelių šimtų dolerių  
aukų iki \$10,000. Būtų la-  
bai gražu, kad su naujais  
metais mes užbaigtume tą  
pirma dešimtūkstantinę aukų  
Lietuvos darbininkų rėmi-  
mumui. Ar nebūtų gražu,  
jeigu draugai, kurie išėsi,  
pasitiktų naujus metus su  
dolerine auka Lietuvos dar-  
bininkams?

Jau senokai "Laisvė" iš-  
eina šešių puslapių visas  
šešias dienas. Vadinasi,  
dienraštis tapo padidintas  
be jokios didelės agitacijos.  
Nežinau, ar jau ir visados  
eis šešių puslapių. Tas pri-  
klausys nuo skaitytojų. Juk  
padidinimas laikraščio pa-  
didino išlaidas, o įplaukos  
kol kas pasiliko tos pačios.  
Todėl, kurie nori (o mes vi-  
si to norime) matyti dien-  
raštį šešių puslapių visado-  
s, turi smarkiau padirbėti  
jo palaikymui.

Šiandien "Laisvėje" ant  
antro puslapio telpa pareiš-  
kimas apie tulą "Mickėvi-  
čių", kuris nei iš sen, nei iš  
ten išlindo ir tapo "dideliu  
veikėju" ir "praktikiniu-  
ku". Visi perskaitykite šitą  
pareiškimą. Reikia saugotis  
šito sutvėrimo.

Mūsų smalaviriai iš  
"Naujienu" ir "Keleivio"

Pirmas Lietuvių Darbi-  
ninkų Dienraštis  
Išeina Kasdien Apart  
Nedėldienį

# L A I S V Ė

CITHUANIAN DAILY

Darbininkai Visų Šalių  
Vienykites! Jūs nieko  
Nepralaimėsite, tik Re-  
tėžius, o Laimėsite  
Pasaulį!

No. 308 TELEPHONE STAGG 3878 Brooklyn, N. Y., Utarninkas, 27 Gruodžio (Dec.), 1927 Pavienio Numerio Kaina 4c. Metai XVII, Dienraščio IX

## T. D. Apsigynimas Pasiuntė \$1,050 Colorados Strei- kieriams

NEW YORK.— Šiomis die-  
nomis Tarpautinis Darbininkų  
Apsigynimas vėl pasiuntė \$500  
Colorados streikuojantiems mai-  
nieriems. Tai jau viso iki šiol  
T.D.A. nacionalė raštinė pasi-  
siuntė \$1050 Colorados kovo-  
jantiems darbininkams.

## Užpuolimas ant Radika- lų Buenos Aires Mieste

BUENOS AIRES, Argenti-  
na.— Praeitą subatą bomba  
suardė amerikonių banka  
National City Bank.  
Veikiausia bomba padėjo  
provokatoriai, kad galėjus  
prikibiti prie radikalų. Dar-  
bar policija bando kalte su-  
versti ant radikalų. Aiški-  
na, būk radikalai išsprogdinė-  
ti banka protestuodami  
prieš Sacco ir Vanzetti nu-  
žudymą.  
Policija padarė užpuoli-  
mą ant kelių radikalų orga-  
nizacijų ir suareštavo ke-  
liolika asmenų išklaudinėji-  
mū.

## UZSPRINGO VISTOS KAULU IR NUMIRĖ

LANCASTER, Pa.— Val-  
gydamas kalėdų pietus Sun-  
nyside pas savo draugą,  
Esaac Evans, 50 metų am-  
žiaus, užspringo vistos kau-  
lų ir numirė pirmą, negu  
buvo galima suteikti medi-  
kalę pagelba.

## Susidegino Lokomotyvo Pečiujė

ALBANY.— Paul White,  
gelžkelio darbininkas, dir-  
bantis Rensselaer miestelyj,  
praeitą penktadienį įlindo į  
lokomotyvo degantį pečių ir  
susidegino.  
Policistas, kuris matė jį  
nusižudant, sakė, kad jis  
atsidarė pečiaus duris ir ėjo  
tiesiai ant degančių anglių.  
Už kelių minučių lavonas ta-  
po ištrauktas.

BERLYNAS.— Penktadienį  
čia dirbo 4,000 darbininkų be-  
darbių prie valymo sniego nuo  
gatvių.

turi savo šunytį kailyje tu-  
lo Kuprešio. Jie jam pra-  
kalbas rengia, o tas apsi-  
putojęs loja visokius melus  
apie Sovietų Sąjungą ir ko-  
munistus. Lietuvių Plytų  
Kooperatyvo narys d. Ig.  
Talkevičius rašo sekamai  
apie tą galutinai suniekė-  
jusį:  
Kuprešis pirmas organizavo  
komuną bei kooperatyvą, pir-  
mas važiavo į Rusiją kaip de-  
legatas. Bet jis važiavo ne tuo  
tikslu, kad padėti šalį atbuda-  
voti, bet kad pasipelnyti, prisik-  
rauti kišenių pinigų. O kada  
tas jam nepavyko, kada atvy-  
kus pirmoji grupė pamatė jo  
veidmainingus darbus, pamatė  
jo siekius ir visą Kooperatyvo  
tvarką paėmė iš savo rankas,  
tuomet jis apleido Kooperaty-  
vą ir Rusiją ir dabar jau virto  
darbininkų priešu.

Apie p. Kuprešį mes parašy-  
sime atskirai, duosime atsaky-  
mą į jo šmeižtus.

CHICAGO.— Persamdo-  
mų automobilių (Yello Cab)  
kompanijos prezidentas  
Charles W. Gray užsimušė  
praeitą nedėdientį nukritęs  
nuo arklio. Jis jodinėjo su  
draugais Jackson Parke.

WASHINGTON.— Ap-  
rokuojama, kad Jungtinėse  
Valstijose šiais metais ant  
kalėdų žaislams išleista  
\$250,000,000.

## Hickman Bandė Pasida- ryti Sau Galą Kalėjime

PORTLAND, Ore.— Wil-  
liam Edward Hickman, 19  
metų amžiaus, kaltinamas  
nužudyme Los Angeles ban-  
kieriaus 12 metų amžiaus  
dukters Marian, čia tapo  
policijos atgabentas praei-  
tą nedėdientį; jis gaben-  
amas į Los Angeles, kur bus  
teisiamas.

Kuomet jis buvo kalėjime  
Pendleton, Ore., bandė nusi-  
žudyti. Vieną kartą bandė  
nosine pasismaugti. Kitą  
kartą bandė susidaužyti  
galvą, krintant nuo viršuti-  
nio suolo, bet kalėjimo sar-  
gas greitai pastebėjo ir su-  
laikė jį.

Kalėjime būdamas sudra-  
skė bibliją. Kada tai pir-  
miaus, kaip bažnytinės mo-  
kyklos mokinys, karštai  
studijavo bibliją.

Kuomet detektyvai ėmė jį  
iš kalėjimo gabenti į trauki-  
nį, jis verkė. Paskui jis pa-  
sakė: "Jeigu jie nori mano  
kraujo, tai aš manau, kad  
ir gaus."

## Didėja Skaicius Bepro- čių nuo Alkoholio

ALBANY, N. Y.— Nuo  
įvedimo prohibicijos (blai-  
nybės) didėja bepročių  
skaicius nuo alkoholio.  
Kasmet vis daugiau ir dau-  
giau sudurnavusių nuo al-  
koholio aplaikoma ligoninė-  
se. Į New Yorko valstijos  
ligonines 1927 metais priim-  
ta 554 asmenys, serganti  
proto liga nuo alkoholio, pa-  
sak skaitlinių, paskelbtų per  
daktarą Horatio M. Pollock,  
iš valstijos statistikos de-  
partmento.

1926 metais buvo priimta  
ligoninė 422 asmenys, sui-  
rę proto liga nuo alkoholio.

## GRASINA UZDARYTI ANGLIES KASYKLAS

LANSFORD, Pa.— Iš Le-  
high Valley Coal kompani-  
jos raštinės išėjo praneši-  
mas, kad planuojama ant  
neaprubėžiuoto laiko užda-  
ryti kietos anglies kasyklas  
šioj srityj.  
Manoma, kad kompanijos  
rengiasi prie nukapojimo  
darbininkams algų.

WASHINGTON.— Atsto-  
vų bute atstovas Berger, so-  
cialistas (iš Wisconsin) pa-  
tiektė rezoliuciją, kad prez-  
dentui Coolidge būtų su-  
teikta galia užgriebti mink-  
štosios anglies kasyklas,  
kur dabar eina streikas, ir  
operuoti jas, sugrąžinant  
darbininkus į darbą mokant  
jiems tokias algas, kokias  
jie gaudavo prieš dabarti-  
nio streiko paskelbimą.

CHICAGO.— Persamdo-  
mų automobilių (Yello Cab)  
kompanijos prezidentas  
Charles W. Gray užsimušė  
praeitą nedėdientį nukritęs  
nuo arklio. Jis jodinėjo su  
draugais Jackson Parke.

WASHINGTON.— Ap-  
rokuojama, kad Jungtinėse  
Valstijose šiais metais ant  
kalėdų žaislams išleista  
\$250,000,000.

## Wilbur Sako, Submari- nas Turi Tėmyti Laivus

PHILADELPHIA, Pa.—  
Grįždamas iš Provincetown,  
Mass., laivyno ministeris  
Wilbur buvo apsisojęs  
Wayne, Pa., ir ten kalbėda-  
mas pareiškė, kad paties  
submarino užduotis saugoti  
laivus, kad nesukultų,  
ir kad jis turi greitai patė-  
myti laivus.

Sulyg pono Wilbur aiški-  
nimo, tai plaukiantis laivas,  
kuris susikūlė į submariną  
S4, pateisinamas toj nelai-  
mėj, o kaltė krinta ant sub-  
marino, kuris jo nepatėmi-  
jės.

Wilbur buvo užklaustas,  
ar laivams buvo pranešta  
apie submarino S-4 manev-  
rus toj aplinkėj.

"Žinoma, kad nebuvo pra-  
nešta", atsakė Wilbur. "Pa-  
ties submarino reikalas ap-  
sisaugoti ir kuogreičiausia  
pamatyti laivus. Tame glū-  
di submarinų visa ofensyve-  
spėka. Jeigu jie negali ra-  
miu laiku apsisaugoti nuo  
laivų, kurie nežino kokioj  
vietoj submarinai randasi,  
tai ką jau benorėti karo  
metu."

Toliaus Wilbur pareiškė,  
kad stengtasi, kiek tik bu-  
vo galima, gelbėti submari-  
ne esančius gyvus žmones,  
bet nebuvo galimybės.

## NUSIZUDĖ PABĖGĖS NUO PAČIOS.

PITTSBURGH.—Michael  
Janesco, 50 metų amžiaus,  
policijos įjėskomas suare-  
tuoti už pametimą ir neu-  
laikymą pačios, praeitą ne-  
dėdientį nuykto ant Monon-  
gahela upės tilto, paliko au-  
tomobilį ir įšoko į upę. Vė-  
liaus jo lavonas tapo išim-  
tas.

## 104 Metų Amžiaus Moteris, nei Kartą Nenufotografuota

ROMA.— Čia tapo atras-  
ta seniausia gyventoją. Ji  
yra Vincenza Spaziani, 104  
metų amžiaus. Per visą gy-  
venimą ji nebuvo nei kartą  
nufotografuota. Ji turi ke-  
turis sūnus.

## WAGNERIO NASLĖ 90 METŲ

BAIREUTH, Vokietija.  
— Cosima Wagner, našlė  
garsaus kompozitoriaus Ri-  
chard Wagner, šiomis die-  
nomis apvaikščiojo savo 90  
metų sukaktuves.

PARYZIUS.— Grafienė  
de Janze, buvusi amerikie-  
tė, iš Chicago, praeitą ko-  
mėnesį persovė savo vyrą  
ir kėsinosi pati nusišauti.  
Jos vyras ir ji pasvei-  
ko. Šiomis dienomis atsi-  
buvo jos teismas. Teismas  
nubaudė ją užsimokėti tik  
4 dolerius.

Pekinas.— Chang Tso-li-  
no valdžia pakėlė dideles  
takas ant eksportuojamų  
tavorų. Sakoma, del tos  
priežasties užsidaro daug  
dirbtuvių. 400,000 darbinin-  
kų Tientsin ir Pekine nete-  
lo darbo.

## Vokiečiai Sako, kad Žmonės Be Reikalo Žuvo Subma- rine S-4

BERLYNAS.— Vokietij-  
jos submarinų komandieriai  
sako, kad jeigu submarinas  
S-4 būtų turėjęs tokias gy-  
vasties apsaugojimo apar-  
tus, kokie buvo įtaisyti ant  
Vokietijos submarinų prieš  
karą ir laike karo, tai juri-  
ninkai būtų buvę išgelbėti.

## Aplaikė Signalus nuo Orlaivio Dawn

HALIFAX, N.S.— Kana-  
dos valdžios radio stotis  
Sable saloj praneša, kad ji  
gavo signalus nuo orlaivio  
Dawn, kuriuo ponis Fran-  
ces Grayson ir trys jos ben-  
drai išlėkė iš Roosevelt  
Field, N. Y., į Harbor Gra-  
ce, Newfoundland, praeitą  
pėtnyčią po pietų. Tai pir-  
mu sykiiu gauta žinia per  
55 valandas nuo to laiko,  
kaip orlaivis išlėkė. Kur  
tuo laiku orlaivis radosi,  
pranešimas nesako. Orlaivis  
pranešęs, kad esąs blogoj  
padėtyj.

Manoma, kad orlaivis bu-  
vo priverstas nusileisti ant  
žemės arba kar uožoj jūrų  
užlajoj ir iš ten duoda sig-  
nalus.

## Numirė Sovietų Moksli- ninkas; Paliko Smegenis Studijavimui

MASKVA.— Praeitą sub-  
batą numirė čia nuo širdies  
paralyžiaus Vladimir M.  
Bechterevas, 69 metų am-  
žiaus, vienas iš žymiausių  
pasaulio psichiatristų (pro-  
tologų specialistų).  
Jis paliko savo smegenis  
Raudonajam Smegenis Pan-  
teonui Maskvoj (Sovietų įs-  
taigai, kur surinktos žymių  
žmonių smegenys užlaiko-  
mos ir studijuojamos).

## TERORIZUOJA STREI- KIERIUS

DENVER, Colo.— Polici-  
ja ir kompanijų mušėkos  
užpildinėja streikuojančių  
mainierių susirinkimus.  
Valstijos kazokai užpildinė-  
ja svetaines ir terorizuo-  
ja streikierius.

Washington.— Senatorius  
Dill, demokratas iš Was-  
hingtono, patiekė senatui  
rezoliuciją, kad joks asmuo  
neprivalo tarnauti prez-  
dentu daugiau, kaip aštuon-  
nis metus. Rezoliucija tai-  
koma prieš prezidentą  
Coolidge, kad nedaleidus  
jam vėl kandidatuoti į pre-  
zidentus. Jeigu ji būtų pri-  
imta, tai turėtų užgirti trys  
ketvirtadaliai valstijų, kol  
ji jeitų galion.

Paryžius.— Numirė Ser-  
gius Sazanovas, 61 metų  
amžiaus. Prie caro valdžios  
kartą buvo užsienių minist-  
teriu. Jis buvo ministeriu  
nuo karo pradžios iki 1916  
metų. Buvo didelis priešas  
Sovietų Sąjungos.

Paryžius.—Francija prie-  
šinga, kad Vokietijos sko-  
los būtų sumažintos.

## POPIEZIUS NORI, KAD BŪTŲ PA- SKELBTAS KARAS RUSIJAI, MEKSIKAI IR CHINIJAI

Jis Nori Skerdynės, kad Kunigai Galėtų Tamsinti Žmones  
Tose Šalyse; Ne prie Dievo, bet prie Imperialistų šaukiasi

ROMA.— Popiežius, kal-  
bėdamas praeitą subatą su  
kardinolais, išsireiškė, kad  
jis stebisi, kodėl "civilizuo-  
tos valdžios" (tai yra, im-  
perialistinės valdžios) nesu-  
džios ir nepadaro galą per-  
sekiojimui bažnyčios Meksi-  
koj, Rusijoj ir Chinijoj.  
Jis nori, kad imperialisti-  
nės šalys paskelbtų karą  
toms trimis šalims už tai,  
kad ten varžomas kunigų  
biznis.  
Popiežius perstatė "per-  
sekiojimus" "žveriskais".  
Girdi, niekad tokių "žiau-  
rumų" nebuvo. Už tai jis  
nori, kad "civilizuotos" val-  
džios surengtų skerdynę  
padarymui galo tiems "per-  
sekiojimams".  
Popiežius tur būt pamir-  
šo "dievo galybę", kad vie-  
toj šauktis prie dievo, šau-  
kiasi prie imperialistų.

## Peršovė Pačią, o Paskui Susišaudė Pavieta Šeri- Tapo Policijos Nušautas fai su Miesto Policistais

PITTSBURGH.— Nedė-  
dienio vakarą Frank Red-  
shaw, 48 metų amžiaus, pa-  
leido kelis šūvius į savo pa-  
čią, o paskui užlipo ant sto-  
go ir pasislėpė už kamino.  
Kuomet pribuvo policija, jis  
nepasidavė: šaudė į polici-  
ją, bet policija jį nušovė.  
Moteris nugabenta į ligoni-  
nę. Sakoma, pasveiks. Ji  
sužeista į veidą, kairiąją  
ranką ir kairįjį sąnų.  
Redshaw buvo subatoj  
paliuosuotas iš Allegheny  
pavieta kalėjimo. Jis su-  
grįžęs iš kalėjimo susipyko  
su pačia ir norėjo ją nu-  
šauti.

SOUTH PITTSBURGH.  
Nedėlios vakarą čia ant  
svarbiausios gatvės įvyko  
mūšis tarp pavieto policistų  
(šerifų) ir miesto policistų.  
Saudymas tęsėsi per pen-  
kias minutes. Žuvo trys  
šerifai ir du policistai. Se-  
rifas ir trys policistai su-  
žeisti. Vienas mirtinai su-  
žeistas.

Sakoma, kad mūšis įvyko  
iš priežasties blogų santi-  
kių tarp Marion pavieto šer-  
rifų ir miesto policistų.

## Užsismaugė Savo Išrasta Mankštinosi Mašina

CHICAGO, Ill. — James  
Boyd, 49 metų amžiaus, iš-  
rado mankštinosi maši-  
ną. Besimankštindamas  
sklepe jis užsismaugė vir-  
vėmės, kurios buvo pritaisy-  
tos prie mašinos.

## 18 Suimta Varšavoj

VARŠAVA.— Čia tapo  
suareštuota 18 asmenų. Jie  
kaltinami komunistiniam  
judėjime. Valdžia sako, jog  
jie turėję ryšius su Maskva.

## PERPLAUKĖ SEINE UPE

PARYZIUS.— Penkioli-  
ka plaukikų dalyvavo meti-  
niam kalėdų plaukime per  
Seine upę viduryj Pary-  
žiaus, kur upė yra 300 jar-  
dų platumo.  
Temperatūra siekė apie  
du laipsnius. Penki plauki-  
kai buvo vandens srovės nu-  
nešti toliau ir reikėjo juos  
išgelbėti laiveliais.

## KETURI ŽUVO NUO GAZO

PHILADELPHIA.— Čia  
nedėlios rytą nuo gazo žu-  
vo keturi asmenys: Chris-  
topher Hines, jo žmona ir  
du jo jauni sūnūs. Tik du-  
ktė Bertha, 16 metų am-  
žiaus, išliko gyva. Gazo dū-  
dos nebuvo gerai sujungtos  
ir del tos priežasties prijėjo  
stuboj gazo.

Dover, N. J.— Čia užsi-  
darė Richardson-Boynnton  
kompanijos mašinų dirbtu-  
vė. Keli šimtai darbininkų  
neteko darbo.

## MORGANAS SVEIKINA MUSSOLINI

ROMA.— J. P. Morgan,  
Amerikos finansierius, pa-  
siuntė Mussoliniui pasveiki-  
nimą. Sveikina jį už ban-  
dymą sudrūtinti Italijos fi-  
nansus. Morganas prižada  
suteikti pagelbą.



# Laisve

LITHUANIAN DAILY

Published by

Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc.

Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

SUBSCRIPTION RATES:

Per year \$6.00  
Foreign countries \$8.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879

## PRAMONĖ, SAVININKŲ PELNAI, BEDARBĖ IR DARBININKAI

Neseniai prezidentas Coolidge'us savo kalboje kongresui giedojo apie didžiulius gerovės laikus, kurie numai viespatauja Amerikoje. O kiek anksčiau ponas Hooveris, prekybos sekretorius, "ant balto juodu" parodė, kad ištikrųjų mes Amerikoje gyvename gadyne nesvietiško pralobimo. Buržuazinė spauda Coolidge'aus ir Hooverio gerovės burbulą išpūtė iki padangių. Ir taip viskas plaukia, kaip iš pieno! "Užmiršome" savo vargus ir bėdas, tartum ištikrųjų išaušo ant mūsų galvos nauja neišsemiamų laimiu gadyne.

### Kaip Stovi Amerikos Pramonė?

Netaip lengva atsakyti į šią klausimą, kaip atrodo. Mat, nėra tokio daikto, kaip absoliutė teisybė. Viskas pareina nuo to, kaip į lalyką žiūri, kokius akinius išdedi. Kad Coolidge'us ir Hooveris sako, kad pas mus yra didžiausias pralobimas, jie sako teisybę, jų kilmis žiūrint. O pasikalbėk su bedarbiais angliakiais, arba audėjais, arba čėvervykų siuvėjais, jie visiškai kitokią giesmę užtrauks. Coolidge'us ir jų draugai sotūs, paskendę didžiausiose raskaziuose, o tuo tarpu šimtai tūkstančių bedarbių susivargę pilvus diržais vaikstinėja. — paskui juos nuolatos sekioja alkio vilkas ir nė valandėlei jiems neduoda ramybės.

Kaip ledas šaltos skaitlėnės parodo, kad bedarbė labai padidėjo Amerikoje nuo 1923 metų. Šiandien samdo 12' ir pusę nuosimėio mažiau darbininkų, negu keturi metai atgal. Tai, —, iš kiekvieno šimto darbininkų tarpe dvylikos ir trylikos jų tapo atstatyta iš darbo ir jiems vietos pramonėje nėra.

### Žiupsneis Skaitlinių.

Paimkime trejetą pavyzdžių. Bethlehem Steel Co. 1923 m. samdė 62,350 darbininkų, o 1925 m. besamdė 60,098. General Motors Co. 1925 m. samdė 7,987 darbininkais mažiau, negu 1923 m. Transportacijos 1926 m. dirbo 250,000 darbininkų mažiau, negu 1923.

Bet gal pakilo algos tu darbininkų, kurie tediirba? Nieko panašaus. Mažiau darbininkų, mažiau darbdaiviai išmoka algoms. Bethlehem Co. 1923 metais algoms išmokėjo \$111,457,000, 1925 metais tik \$107,771,000. General Motors Co. 1925 metais išmokėjo algoms ant \$1,543,000 mažiau, negu 1923.

### Ar Darbdavių Kišeniai Irgi Nukentėjo?

Iš to, kas viršų pasakata, tartum turėtų išeit, kad savininku pelnai irgi sumažėjo, kad mažiau produktų irgi buvo pagaminta 1925

metais, negu 1923 m. Bet tik taip atrodo.

Bethlehem Steel Co., su mažesniu štabu darbininkų, 1925 metais išleido daugiau plieno, negu 1923 metais ir kompanijos šerinininkų pelnai pakilo nesvietiška. General Motors Co. 1925 metais išleido 37,345 daugiau automobilių ir trokų, negu 1923. Kompanijos šerinininkų pelnai irgi pakilo proporcingai. Transportacijos kompanijos 1926 metais prikrovė ir pristatė į vietą 8,000,000 daugiau vagonų, negu 1920. Šerinininkų pelnai pakilo proporcingai. Štai kodėl mes neprivalone stebėtis, jeigu tu kompanijų tokie agentai, kaip Coolidge'us ir Hooveris, gieda apie gerovės laikus, arba jeigu buržuazinė spauda apsiputojus jiems turavoja.

### Technika ir Darbininkų Nelaimės

Tuos šimtus tūkstančių darbininkų išvijo iš dirbtuvių technikos pakilimas. Per šiuos keturius metus, nuo 1923 iki 1927, buvo daugybė naujų išradimų, daugybė įvairiausių patobulinimų mašinų delei sutauptomu darbu. Kapitalistinė sistema, kur dirbtuvės randasi privatiškose rankose, kiekvienas naujas išradimas, kiekvienas patobulinimas mažina darbininkų skaičių dirbtuvėje.

Kas kita, jeigu pramonė būtų visuomenės rankose ir visuomenės naudai būtų vedama. Nauji išradimai ir tobulinimai trumpintų darbo valandas, lengvintų darbo našta, gerintų darbininkų buklę.

## A.L.D.L.D. ŽINIOS

### NAUJAS A.L.D.L.D. PILDOMASIS KOMITETAS 1928 M.

- I ALDLD. Pild. Komiteta 1928 metams išrinkti šie draugai bei draugės ir gavo balsų sekamai:
- 1. A. Bimba 1219
  - 2. L. Pruseika 1210
  - 3. V. Tauras 1100
  - 4. Ig. Bėčis 1086
  - 5. P. Buknys 948
  - 6. A. Matulevičius 791
  - 7. J. Aleksis 783

### I Alternatus:

- 1. J. Bondžinskaitė 1117
  - 2. K. B. Karosienė 881
  - 3. D. M. Šolomska 879
  - 4. J. Stanelis 850
- Naujas komitetas savo pareigas pradės eiti su pradžia 1928 metų.
- Smulkmeniškos referendumo pasekmės bus paskelbta vėliau.

Ig. Bėčis, ALDLD. Sekr.

Buenos Aires, Argentina. —New Yorko National City Banko skyrių čia eksploatavo bomba. Septyni asmenys sužeisti.

## IMPERIALISTAI MAUDO KRAUJUOSE CHINJOS LAUDJ

Prisidengę Azijatiškų žvėrių maskom, Anglijos, Japonijos, Amerikos ir kitų šalių imperialistai kraujuose skandina Chinijos darbininkus, amatnikus, valstiečius ir baudžiauninkus. Praeitą pavasarį Chiang Tso-lin ir kiti šiauriniai generalai tūkstančiam pažangių darbininkų nukapėjo galvas. Paskui, vasaros metu, nacionalistų generalas Fengas paskendė tūkstančius kylančių ūkininkų. Dabar paskutiniu metu Nanking'o generalas Chang Fak-we nuslopino sukilimus Cantono darbininkus ir valstiečius. Mūšiuose nužudė 5,000 sukilėlių, gi po paėmimui miestui ir kontrevoliucionierių rankas, pradėjo medžioklę ant susipratusių vargdienių ir žudo juos be jokio pasigailėjimo. Vienu sykiu buvo sūrišta į vieną krūvą 700 žmonių, kuriuos badė peiliais, durtuvais ir daužė buožėmis iki nuvarė į žudymo vieta.

Paskutinės žinios sako, kad jau po miesto paėmimo kontrevoliucionieriai dar paskendė du tūkstančių. Chang Fak-we paskandino kraujuose ne tik Cantona, bet ir kitus miestus Kwantungo provincijoje.

### Amerikos Kapitalas Darbuojasi

Generalas Chiang Kai-shek, paskirtas civiliu valdininku Nanking'o valdžios, tik kelios dienos kaip puotavo su Jungtinių Valstijų rezerviniu generalu Bristol, prezidento Coolidge diplomatinio pasiuntiniu. Korespondentai praneša, kad penkios misionierių kolegijos atidarytos, kurias praeitą pavasarį Kristaus mokiniai buvo apleidė. Morganas jau prižadėjo duoti 40 milijonų dolerių naujam gelžkelniui pravesti per Mandžiuriją.

Visur vaikščioja žinios, kad Cantono mieste buvo nužudyta aštuoni Sovietų Rusijos piliečiai, jų tarpe vice-konsulas Hassis. Užpuolimai ir kratos Shanghaij ir Hankowe, puotavimai nacionalistų generalų ir valdininkų su Anglijos, Japonijos ir Amerikos pasiuntiniais, aiškiai atidengia, kad tas kraujo tvanas Chinijos liaudies yra liejamas svetimsalių imperialistų pinigais ir ginklais. Imperialistai prisidengę chiniečiais generalais, kaipo Azijatų maskomis, skerdžia žmones tūkstančiais. Tai baisu, tiesiog galva kvaista, mislijant apie tas baisenybes, tą kraujo jūrą, kuri teka iš tos milžiniškos šalies darbininkų ir valstiečių širdžių.

Kapitalistinis pasaulis kietai sukandęs dantis tyli. Tas kraujas jų naudai. Tyli ir geltonieji socialistai. Anglijos Darbo Partija begėdiškai tyli. O kas bus, kada Chinijos žmonės—darbininkai, amatnikai, valstiečiai, baudžiauninkai, klasiniai susipratę, kardu pradės atsimokėti feodalistiniams generalams, buržuazams nacionalistams pardsidavusiems svetimų šalių imperialistams ir jų agentams? Tuomet jie blyaus, kad tai nežmoniška. O kad taip bus, tai nėra jokios abejonės. "Kas sėja vėją, tas audrą pajaus." Jie kauks, kaip vilkai, kuomet ateis rusti darbininkų klasės teismo diena!

### Liaudies Tikslai ir Troškimai

Kas yra su Chinijos žmonėmis? Ko nori darbininkai? Ko reikalauja ir siekia valstiečiai? Chinijoj yra 70 nuosimėių baudžiauninkų, bežemių ir kampininkų. Ten žemė mierojuama coliais ir pilstoma ant namų stogų, kur auginama daržovės. Valstiečiai dirba ryžių laukuose dumble nuo tamsos iki tamsai. Dvarininkai yra kontr-revoliuciniai generalai. Uklininkai siekia žemės. Be jos jie negali gyventi ir jokios žudynės jų nesustabdys nuo atėmimo žemės nuo dvarininkų.

Miestų darbininkai gyvena lindyne prie liugynų priemiestiuose. Taip pat ant ke-

lių šaukštų ryžių ir kūną pridengia skarmalais. Gyventi žmonėms nebėliko kaip ir jie reikalauja trumpesnių darbo valandų ir daugiau maisto, geresnių pastogių ir kuo nors pridengti išsekusį kūną. Dvarininkai laikosi įsikibę į didžiuosius žemės plotus, imperialistai laiko fabrikus ir kasyklas, Chinijos buržuazija stambiųjų ir smulkiųjų prekybą.

Vot šita lupikų traicė—feodalistų, buržuajai vertelgos ir užsienio imperialistai, ir šiauriniai ir pietiniai generalai maudo Chinijos liaudį baisiam kraujo tvane.

### Liaudis Didvyriška

Chinijos darbininkai ir valstiečiai didvyriškai kovoja prieš štuos plėšikus rakalius. Jie siekia sudaryti savo klasinę valdžią, kad apivalyti nuo užsienio ir savų parazitų. Tai kaip tu, broli ir sesuo darbininke stovi? Kam tu pritari? Darbininkų pareiga stovėti su Chinijos darbininkais ir valstiečiais. Del to sudėkim visas pastangas kovai, kad svetimsalių laivynai ir armijos būtų ištrauktos iš Chinijos žemės ir vandenu. Visi, kaip vienas, pareikalaukime: "Šalin rankas nuo Chinijos!"

F. Abek.

### Angliakasių Kampas

PLYMOUTH, PA.

Angliakasyklų padėtis žymiai blogėja. Daugelis kasyklų dirba tik po 3 ar 4 dienas į savaitę. O naujų darbininkų vis prisideda iš kitų kolonijų. Nemažai atvyksta iš minkštųjų anglių kasyklų darbininkų, kurie mano, kad čia gaus geresnes gyvenimo sąlygas ir daugiau galės užsidirbti. Bet skaudžiai apsirinka. Gavę darbo po dieną kitą padirba ir vėl bėga atgal. Mat, čia kitokios sąlygos ir daug mažiau uždirba mainieriai, negu minkštųjų anglių industrijoj. Čia kompaniškai darbininkas uždirba tik nuo penkių dolerių iki 6 už 8 y., gi minkštųjų anglių kasyklose darbininkas gauna \$7.50 už 8 val. Mainieriai esame tos pačios unijos, tas pačias duokles mokame, bet užmokestis ir darbo sąlygos skirtingos.

Gal niekur nėra tokio kampo, kur būtų taip išnaudojami darbininkai, kaip čia. Jeigu nori uždirbti nors \$3.00, tai turi dirbti ne juokais. Turi užpilti nemažiau 15 tonų ir nemažai išrinkti akmenų ir kito darbo atlikti, už kurį negauni mokesčio, tai niekam nerūpi ir niekam nieko negali pasiskusti, bet turi išpildyti, ką bosas nuo tavęs reikalauja. Unijos viršininkai nieko nepaiso apie darbininkų padėtį, tik jie rūpinasi iškollektuoti duokles, tai ir viskas.

Perėjęs per visą Ameriką, gal nerasi tamsesnių gyventojų, kaip šioj apielinkėj. Bažnyčių pristatyta veik ant kiekvieno kampo. Dauguma darbininkų nemoka nei skaityti, nei rašyti, tad ir klausu, ką jam pasako kunigėlis. Jis liepia būti nuolankiais nesipriesinti bosams, neklausyti susipratusių darbininkų, neskaityti darbininkų laikraščių, vien tik būti ištikimais bosui, tai, girdi, ir dievas jus mylės ir būsite turtingi ir kasyklos daugiau dirbs. Esant tokiose aplinkybėse ir negalima tikėtis, ką nors iš darbininkų, kad jie kovotų už geresnes darbo sąlygas ir didesnes algas.

Minima kolonija škaitlingai apgyventa lietuviais. Bet veikime mažai pasirodo. Yra ir priežastys, del kurių veikimas netvirtas. Senesnieji dar siek tiek veikia, bet jaunimo nematysi. Didžiumoj jaunumo menė praleidžia laiką pulnuose nenaudingų užsiėmimų ar tai automobiliais daužosi. Esant tokiai padėčiai, mainierių gyvenimas slinksta vis kas kartą žemyn ir žemyn. Reikia pasakyti, kad yra ir tokių darbininkų, kurie dalinasi su bosu pėde. Tokie darbininkai turi geresnius darbus ir daugiau uždirba. Bet tas jų uždarbis nieko nereiškia. Kas

## J. MICKEVIČIUS YRA SAMOZVANCAS

### Darbininkai Turi Apsisaugoti

Pastaroju laiku mūsų spaudoje pasirodė pranešimų, kad tai vienur, tai kitur baltrušaitiniai rengia prakalbas tūlam J. Mickevičiui. Minimas Mickevičius giriasi, kad jis esąs Sovietinės Sąjungos Komunistų Partijos narys ir darbuojasi kaipo komunistas. Atskiriems asmenims savo laiškuose ve kaip save atsi-rekomenduoja:

"Tak kak ja jest členom Kompartiji Sovietskago Sojuza, i ispolnijaia rabotu Kompartiji v Sojedinionnych Statach" ir t.t. Tai bjauriausias ir niekšciausias p. Mickevičiaus melas ir šlykščiausia apgavystė.

Zinant, kad baltrušaitinė "partija" nieko bendro neturėjo ir neturi nei su Sovietinės Sąjungos Komunistų Partija, nei su kitomis komunistų partijomis; žinant, kad jis nepriklauso jokiai daliai Trečio Internacionalo, mums paripo kas per vienas tas J. Mickevičius ir todėl pradėjome tyrinėti. Ir ve kas pasirodė.

Tas asmuo savo laikais buvo žinomas lietuviams darbininkams kaipo aidoblstų organizatorius lietuvių tarpe, o dabar persikrikštijęs Mickevičium ir jau vartęs baltrušaitinių vadu. Toliaus tyrinėjimai parodė,

kad jis nėra joks Sovietinės Sąjungos Komunistų Partijos narys bei atstovas, kokių save perstato. Jis yra samozvancas, nieko bendro su komunistiniu judėjimu neturintis.

Dar daugiau. Kadangi jis persikrikštijo ir dabar persistato neva atstovu Sovietinės Sąjungos Komunistų Partijos, o tyrinėjimas parodė, kad jis tokiu nėra, tai atrodo ar tik jis nebus Amerikos valdžios agentas ir darbuojasi jos instrukcijomis? Juk kitokių išvadų nei negalima padaryti. Valdžios agentai visuomet persistato kokių nors darbininkų organizacijų vadais arba atstovais.

Todel mes perspėjame visus darbininkus ir organizacijas būti labai atsargiais ir nieko bendro neturėti su tuo samozvancu, kad kartais jis neiškirstų kokio nors špoto. Doras darbininkas, sąžiningas darbininkų veikėjas niekad nepasivadins komunistinės partijos nariu ir atstovu juomi nebūdamas. Tik valdžios agentai persistato žymiais veikėjais, atstovais ir kitokiais, nes jie eina į organizacijas savotiškais tikslais.

Kaš abejoja apie šio pranešimo teisingumą, gali asmeniškai atsilankyti į redakciją ir pažiūrėti dokumentų, kurie aiškiai liudija, kad jis yra samozvancas.

## JUOKAI NE JUOKAI



Tulas žmogelis, besirengdamas į tolimą kelionę ir besiskubindamas, atbėgęs stotin įsisėdo ne tan traukinin, kurian reikėjo. Kada konduktorius jam pastebėjo, kad jis ne tuo keliu važiuoja, tai labai supyko. Privaziavęs pirmą stotį išlipo. Bet čia reikėjo laukti kelias valandas traukinio, kuris atgal jį nuvežtų, kad galėtų teisingai paimti. Todel jo piktumui nebuvo nei galo.

Sugrįžęs atgal ir įsisėdęs į teisingą traukinį, negalėjo nusiraminti, nes jau pavėlavo ten, kur reikėjo vykti. Todel atsėdėdęs pradėjo keiktis. Sale jo sėdėjo kunigas, kuriam labai keiksmas nepatiko, todel neiškentęs prabilo:

—Žmogau, ką tu darai? Juk tu važiuoji tiesiai į peklą.

—Ak kad tave velniai, tai vėl ne tuo keliu važiuoju!—susuko žmogus ir leidosi bėgti laukan.

### GERIAU ANT ISMOKESCIO

Žmogelis nuėjo į krautuve nusipirkti laikrodį. Kada jis išsitrinko, tai užklausė krautuvininką:

—Kiek šitas laikrodis kaštuoja?

—Jeigu visus ant sykio mokėsi, tai bus dvidešimts penki doleriai, o jeigu ant ismokesčio, tai bus penkiadesimts doleriai.

—Jeigu taip, aš geriau imsiu ant ismokesčio: dabar duosiu dvidešimts penkius dolerius ir kitus dvidešimts penkius ismokesiu po penkius į savaitę,—atsakė žmogelis.

Plokėčių Pranas.

### LAISVĖS REDAKCIJAI IR KORESPONDENTAMS

Kiek laiko atgal buvo plačiai kalbama ir pageidaujama, kad korespondentai daugiau dėtų pastangų rašinėjimui iš dirbtuvių apie darbininkų vargus. Kol buvo kalbama, tai iš vieno kito miesto tilpo korespondencių iš dirbtuvių. Bet dabar vėl jau pamirštame, rodos, kad mes visi būtume ne dirbtuvės darbininkai, bet šiaip iš "procentų" gyvenanti žmonės. Daug drg. rašinėja straipsnelius ir šiaip kritikas, iš teatrų perstatymo, iš koncertų, net kuri užpina kelias spalvas, ir, žinoma, tokios ilgos korespondencijos apie koncertus tik tam mieste žingeidai, bet kitiems miestams nėra didelės vertės. Žinoma, aš nepriešingas, kad tokios žinutės telpa, bet vien apie tai rašyti, tai jau perdaug. O iš darbo lauko nieko. Gal būtų, tie rašytojai tų ilgų korespondencijų apie koncertus persistato, kad iš darbo lauko jam per mažas ir per prastas darbas. Man rodos, kad mes daugiau dėtume domės parašyti iš dirbtuvių nors trumpas žinutes. Tokios žinutės lengviausiai parašyti, nes mes kožną dieną susiduriame ir kožną dieną kalbame ir matome. Daug iš mūsų nekreipia visai domės į tai. Taigi, ir pati "Laisvės" redakcija turėtų daugiau raginti korespondentus, kad daugiau kreiptų dėmę į darbus, išnaudojima, skriaudas, organizavimąsi unijas, ir t. t. Po kokia dvidešimts, trisdesimts žodžių žinutę gali beveik kožnas parašyti. Tai visai nesunkus darbas. Taigi, korespondentai, daugiau kreipkite domės į iš dirbtuvių rašymą!

M. Birzietis.

### DIDŽIAUSIA RADIO STOTIS

BERLYNAS. — Zeesen, Vokietijoj, tapo atidaryta milžiniška radio stotis. Sakoma, kad tai didžiausia radio stotis visam pasauly. Jos stiebai yra beveik 700 pėdų augštumo.

## DARBININKŲ SVEIKATA

Rašo Dr. J. J. KASKIAUCIUS Newark, N. J.

### Abelnas Menkumas. Gėrimas ir Rūkymas

Gydytojai, patarkite ir man per "Laisvę". Aš esu dvylikos metų mergaitė. 1. Esu labai menka: sveriu tik 70 svarų ir turiu 5 pėdas aukščio. Aš greit pavargstu, lipant ar einant, net man pradeda skaudėti tuos raumenis nuo kelių iki pėdų. Kai aš atsikeliu iš ryto, tai net man galva svaigsta kartais, bet už kokio pusvalandžio pereina. Ant veido yra kokių baltų šlakų arba dėmių, lyg būtų su pirštu išpausta. Apetitas labai prastas: kartais pati neišmanau, ko noriu. Iš ryto nenoriu valgyti, bet į vakarą įsinoriu daugiau, bet, kada norėčiau, negaliu gauti, nes tada reikia eiti mokyklon. Man kartais šlapimas yra tamsiai geltonas.

Viduriai nėra normaliai geri, bet ir nelabai blogi: dar, kol kas, vaistų nereikia vartoti. Buvau pas vieną gydytoją. Jis man liepė valgyti viską riebiai, bet aš taip nemyliu. Skaudėti man niekas neskauda, tik ką greit pavargstu ir silpna jaučiuos. Kazin, kaip būtų geriau valgyti, ar su priedeliais ar be jų. Sakysim kiti dažnai virala ar daržovės vartoja su grietine, su sviestu, su taukais ar su kitokiais uždaralais.

Man ant nagy yra kokie balti šlakeliai. Ką jie reiškia? Man dantys pažaliuoja palei smegenis. Kai su šepetuku šveičiu, tai negaliu nuvalyti. Ar reikia čia ko atšresnio?

2. Aš noriu paklausti da dvykių dalykų—apie rūkymą ir gėrimą. Nors aš jų nevartuju, bet aš noriu žinoti, kaip vartot tie gėralai, ar stiprūs ar nestiprūs. Kiek man teko girdėti, žmonės myli gerti, kad jiems net protą susuka, tai, girdi, toks bent gėrimas, o kai iš lengvo gėrimo tai esą niekai, kaip vanduo, kad jokio linksmumo

nepriduoda. Taip pat ir apie rūkymą: nekuri žmonės sako, galima rūkyti po truputį, tai esą nieko nekentkia. Ar geriau, kad jų vartot ar visai nevartot? Patarkite per "Laisvę". Ačiū.

Atsakymas.—

1. Kad jūs esate abelnai menko sudėjimo, smulkių kaulų ir liesa, silpna, tai gali būti nuo daugelio priežasčių. Kartais iš prigimties žmogus esti silpnas, nuo tėvų jis paveldėja nekokią sveikatą, ypač jei tėvai daug geria arba šiaip patys menki sveikatninkai. Paskui, sudvykystės gyvenimas padaro ant kiekvieno savo neįsėdildomų žymni. Kad ir sveikas iš gimimo vaikas, jei iš mažens negauna tinkamos priežiūros, gero maisto, poilsio, tai jis turi sumenkėti. Įvairios ligos, apkrečiamos ar šiaip vidurių pakrikimai ir gi savaip jauną organizmą sudarko, iščiulpia.

Jums gydytojas patarė riebiai valgyti, kad jums svorio priaugtų daugiau. Riebumai būtų nieko sau, tik keblumas su jais, kad jie viduriams ne-taip lengvi. Lengvesni riebalai, kaip grietinė (smetona) ir sviestas, galima jums vartoti, kad ir daugiau: tai bus jums naudon; bet riebios mėsos, taukų, įvairių riebaluose sutaisytu bei keptų valgių vely nė nevartokite, jei jūsų viduriai nepriima, nes tokis maistas perdaug apsunkina kad ir gan sveikus vidurius.

Vadinas, lengvesnių riebalų būtų neprošalį jums vartoti: nuo jų bus jums abelnai sveikiau ir galės da priaugti kiek svorio. Bet da labiau patarčiau jums, Draugute, vartoti daugiau sveikų natūrališkų valgių—daržovių, vaisių, piemiškų, kiaušinių, idant organizmui būtų pakankamai visų jam reikiamų dėsnių. Tokio gamtinio maisto galite be baimės valgyti sočiai. Kai del tų priedelių, tai priklausu nuo jūsų individualio skonio. Galima viralai bei daržovės valgyti su kokių lengvesniu uždaradu — su grietine, sviestu, alyva, arba galima valgyti visai be jokių dadėkų.

Angliakasia.

kad daugiau gauna, kuomet tuojaus turi išmokėti. O šitokis papirkinėjimas bosų, yra nėrimas storesnės virvės sau ant kaklo. Kada mainieriai pradės rimčiau protauti?

(Tasn ant 3-čio pusl.)







Gamtos Sūnus.

# Tamsiosios Naktys Lietuvoje

(Taša)

Dalyvavo pasauliniame imperialistiniame kare caro armijoje ir užsitarnavo pulkininko činą. Kada Rusijoje išliko proletarinė revoliucija ir savo galinga proletarine slūota išslavė iš Rusijos labai didelę dalį visokių parazitų ir atmatų žmonių, šis budelis parazitais Grigaliūnas-Glovackis pakliuvo į Lietuvą. Lietuvoje jis organizavo baltųjų armiją. 1919 m. su baltosios armijos baudžiamuoju būriu, trunkėsi po Lietuvą ir šaudė darbininkus, mažesnius valstiečius, inteligentus ir abelnai visus tuos, kurie jam pačiam kuo nepatiko, nes jis buvo pilnas viešpats Lietuvos ir už susaudymą nieko nekaltų žmonių prieš nieką neatsakė. Jis apšėjo kaipais kovotojų už žmonių reikalus visus Lietuvos kaimus ir miestelius. Kaip pavyzdį, aš čia prisėsiu tik keliatą iš daugelio jo aukų: Pavasarį 1919 m. jis, Grigaliūnas-Glovackis, atsidangino į Kamajų miestelį ir sušaudė Jurgį Smalskį. Jurgis Smalskis nebuvo joks bolshevikas, bet socialdemokratas, ir dar dešinysis. Jurgis Smalskis laike 1905 m. revoliucijos Kamajų apeliokė darbuose tarpe valstiečių ir darbininkų ir kėlė juos prieš caro valdžią, bet kada Jurgis Smalskį sugavo caro kazokai, tai nesušaudė, bet buvo atiduotas į caro valdžios rankas, kuri jį nuėsiė į kalėjimą; jo gi namai buvo apdaužyti kanuolių šūviais. Budelis G. G. su juo ceremonijų jokių nedarė, bet sušaudė. Toliau tuose pat 1919 m. Grigaliūnas-Glovackis su savo šaika baltųjų atsibastė į Panevėžio miestą; čia suareštavo advokatą Valiuką ir jo žmoną. Iš sykio buvo manęs kimsči į kalėjimą, bet vėliau permainė savo nuosprendį, nes, girdi, išlikę gyvi, jie vėl kelsią maištą. Mat, advokatas Valiukas ir jo žmona buvo įtarti, kaip bolshevikai. Todėl netoli jų pačių gyvenimo vietos liepė darbininkams iškasti duobę. Kada duobė buvo gatava, atvedė Valiuką ir Valiukienę, paklupdė ant kranto duobės ir savo kareivius sukomandavo šauti. Bet nežiūrint to, iš kokių elementų buvo sutaisyta ta jo armija, visgi ir tokių kareivių širdyse atsirado kibirkstėlė žmoniškų jausmų, nes buvo paleistas zalpas iš dvylikos šautuvų, bet nei viena kulipka nepataikė Valiukui nei Valiukienei. Atie kareiviai netaikė į juos, nujausdami kad jie yra labai geri žmonės, ar jau buvę pailešę bešaudydami,—tas pasiliekė slapti bėje. Bet kada Valiukai paliko nepažeisti kareivių kulipkomis, tai Grigaliūnas-Glovackis, drebėdamas ar iš perpykimo, ar iš troškimo kraujo, išsitraukia iš makšties brauningą ir suvarsto kulipkomis Valiuką ir Valiukienę. Valiukas pirmas įkrinta į duobę, Valiukienė paskui. Įkritis į duobę ir būdama priešmirtinėje agonijoje, Valiukienė kaip tai atstojia duobėje ir pasiremia rankomis ant krašto duobės, o iš jos krūtinės, suvarstytos kulipkomis, čiurkšliais vėžiasi kraujas. Ant visų dalyvių ir žiūrėtojų tos kruvinos dramos šis įvykis padaro didžiausį nusiminimą ir išgastį, ant daugelio veidų ne tik pašalinių žiūrėtojų, bet ir baltgvardiečių pasirodo ašaros; bet budelio Grigaliūno-Glovackio tas įvykis nepajudina, jis šoka greit, kaip tigras, prie savo aukos ir čebato kurka spūria mirštančiai Valiukienei į veidą. Valiukienei iš gerklės ir veido pasipila kraujas ir taip baisiai sutrenkta krinta vėl į duobę. O Grigaliūnas-Glovackis liepia darbininkams kuogreičiausia užkasti duobę. Žodžiu, tie kankiniai už darbininkų ir visos žmonijos reikalus buvo dar gyvi užkasti žemėmis.

Dabar gi po 17 d. gruodžio fašistinio perversmo, tokie Glovackiai, Smetonos, Voldemarai ir jiems panašūs žmogžudžiai turi savo rankose gvybę visos Lietuvos darbininkų ir vargingųjų valstiečių. Tie viršminėti laikinieji Lietuvos valdonai iš prigimimo yra gamtos apdovanoti kokiais tai draskančių žvėrių apetitais, nes jie ne tik kad kovoja su savo priešais darbininkais ir abelnai biednuomene, bet turi labai didelį pasiganėdinimą, kada jie geria nekaltų žmonių kraują. Jie yra panašūs vienam iš Rymo imperatorių, tironui Neroniui, kuris ne tik kovojo prieš tuomlaikimus krikščionis, kuriuos Rymo viešpačiai vadindavo revoliucionieriais, bet laimingiausiomis savo gyvenimo minutėmis skaitydavo tą laiką, kada krikščionis jo budeliui apliedavo smala, apstatydavo aplink jo palocius ir vakaro laike uždegdavo vietoje žvakų. Arba panašūs Rusijos carui Jonui Baisiajam, kuris kuodagiau žmonių užplakdavo, tuo ramesnis būdavo; bet jeigu kurioje dienoje tam Rusijos despotui netekdavo dalyvauti ir matyti tų žudynių,

tai jis susirgdavo.

Ir jis, tas svečias darbininkas, tais žodžiais užbaigė savo pasakojimą apie Lietuvos budelius abelnai ir Grigaliūn-Glovackį ypatingai.

Jam užbaigus pasakojimą, mūsų draugė šeiminkė su savo dukrelėmis dar padainavo, nors išlengvo, nes jau buvo naktis, o nakties laike Kauno komendanto buvo griežtai uždrausta dainuoti (žinoma, tik vargšams—buržuajai galėjo plisoti, kiek tik jų kakarinės galėjo).

Po dainų pavakariniavome, pasikalbėjome, tie du draugai darbininkai atsiveikė išėjo, kaip jie sakėsi, namo ant poilsio, nors gal ir jie patys tikrai nežinojo, kame jiems prisieis nakvoti. Jiems išėjus ar mes buvome besirengią eiti ant naktinio poilsio, nes kur ten toli, tur būt vyskūpo katedros bokšte laikrodis išmūšė lvyliktą valandą, kaip štai ore pasigirdo sunkūs daugelio žmonių žingsniai ir kas ten pradėjo belstis į mūsų šeiminkės namelio duris. "Nagi čia dabar kas gi taip vėlai!" susirūpinusi tarė pati sau mūsų draugė šeiminkė, "juk jau tokiame laike geri žmonės nevaikščioja." Duris dar smarkiau pradėjo daužyti. Ir šeiminkė, priėjus prie durų, paklausė, kas čia?

"Savi", pasigirdo bent keli balsai. "Vardan įstatymo, prašau duris atidaryti!" dar suriko vienas storu baso balsu. Užgirdęs tą storą balsą, aš savo mintimis greitai nulėkiau į savo gyvenimo praeitį ir prisiminiau 1905 m. revoliuciją, kada į mano paties gyvenimo bakaželę Vilkmėrgės pavieto isprauninkas su būriu dragūnų naktimis lankydavos, ir apstoje mano bakaželę trunkydavo į duris ir isprauninkas drūtu balsu šaukdavo: "Vo imia zakona, prošu dveri otvorit!" (Vardan įstatymo, prašau duris atidaryti.) Ir aš, suprates, kad čia lauziasi policija, taip ir šeiminkėi pastebėjau. Tada šeiminkė išlengvo sako: "Reiškia, žvalgyba, todėl reikia duris atidaryti, nes priešingai gali pamanyti, kad čia yra pasislėpę kokie revoliucionieriai ir gali, nors ir ne mano, tą nuo lietaus ir šalčio pasislėpimo vietą (namelį) sugriauti." Ir ji atidarė duris.

Durim atsidarius į vidų susigrūdė 12 ginkluotų žvalgybos narių, ir 6 kareiviai. "Ruki v verch!" (Rankas augstyn) suriko vadas. Šeiminkė, atsitraukus nuo durų, pakėlė rankas augstyn. Jos dukrelės, taip staigiai užpultos, persigandė ir drebėlamos pripuola prie manęs ir mano gyvenimo draugės ir tarsi laukinių draskančių žvėrių užpultos pradėjo prie mūs glausit r jieskoti apgynimo nuo užpuolikų. Aš šgirdęs rusų kalboje komandą, taip pat pakėliau rankas augstyn. Mano gyvenimo draugė, nepripratus prie tokios demokratybės ir matydama, kad aš rankas pakėliau augstyn, už manęs stovėdama, klausia mane: "Ar ir man pakelti rankas augstyn?"

"Pakelk", aš atsakiau, "nes jeigu nepakelsi, tai šaus." Po to mano paaiškinimo, mes visi, ir tos trys jaunos mergaitės—visi beginkliai—turime pakėlė rankas augstyn, prieš ginkluotus nuo kraštos iki kojų 18 stiprių vyrų. Tada tos gaujos vadas, matydamas, kad mes klausome jo komandos, rodydamas savo rūstų veidą pusiau lietuviškai, pusiau rusiškai tarė: "Mes čia pas jus visus, kaip pas nužiūrimas ypatas, darysime kratą ir jieskosime ginklų."

Visų pirma iškrečia mūsų šeiminkę (ir nežiūrint, kad ji moteris, o jie visi vyrai, visur iščiupinėjo, nekreipdami atydos ant jos protestų). Pas ją nei jokio ginklo neradė, iš eilės prieina prie manęs ir sako: "Jeigu turi ginklą, atiduok geruoju, be kratos." (Mane net juokas paėmė, nes aš pamislėjau, kad tie fašistų ricieriai pas vyriškį neturi tokio gero apetito kratos daryti, todėl prašo ginklų atiduot geruoju). Aš jiems atsakiau, kad gėda jums jieskoti ginklų pas tokius vargšus darbininkus ir šią vargšę moterį, kuri rūpinasi ne išsigijimu ir pirkimu ginklų, bet kad turėti plutele duonos, ir kad palaikyti savo ir jaunučių dukrelių gvybę, kad tos neapleistų tik oda apdengtų kaulų ir suvargusio kūno.

"Kadangi aš ginklo geruoju nedaviau, tai tie padaužos, kurių priešakyje buvo jų viršininkas rusas kontr-revoliucionierius, tarnavęs pas buvusį Rusijos carą žandarmerijoje už aficerių,— pradėjo mane krėsti. Ištraukęs iš mano kišenės pluoštą laikraščių ir kitų popiergalių, su pragariška šypsa ant veido, gaujos viršininkas tarė: "O, čia pasigavome didelę žuvį, nes čia tur būt bus kokie bolshevikų atsisaikimai!" Bet pradėję vartyti tas popieras jų tarpe rado amerikonišką pasą (pasportą). Ir pažiūrėję ant fotografijos pasporte ir ant manęs su mano moterimi tarė: "O, tai jūs esate Amerikos piliečiai?" "Taip", aš atsakiau.

(Taša bus)

## WILKES BARRE, PA.

Smulkmenos

LDSA. 48 kp. laikytame susirinkime padarė kelis svarbius nutarimus. Nutarė prisidėti prie mainierių gelbėjimo komiteto ir išrinko komitetą, kuris rūpintis pagelbėti sunkintam daugiaau aukų ir kitokių reikmenų streikuojantiems mainieriams. Išrinkta šios draugės: Ulinskienė, Žitkienė ir Kasparienė. Ir tuom pačiu kartu paaukojo iš kuopos išdo. \$10.00. Nutarė rengti prakalbas sykiu su ADPLF. nariais Lenino mirties paminėjimui. Komisijoj šios draugės: F. Kulvinskiūtė, Ulinskienė ir Kasparienė. Taipgi nutarė pagelbėti suorganizuoti ir palaikyti AZVD. Toliau rengia vakariene, kuri atsibus 29 d. sausio. Tai didelis žygis judėjimo dirvoj. Kitos kolonijos tą patį turėtų daryti.

Gruodžio 31 d. bus koncertas ir baksiukų balius Pittstone, kurį rengia ADP. vietos branduolis. Ten taipgi bus saunus parengimas. Tad nėra nei abejonės, kad visi ten lauksime naujų metų, o piktsonietės prirengs gerų baksiukų. Sausio 14 bus vienas iš didžiausių ir geriausių iki šiol buusių koncertų. Rengia Aido Choras. Visiems žinoma, kada tik Aido Choras ka rengia, tai ne apsvilia atsilankiusieji. Netik vietos choristai rengiasi ir renka savo spēkas, bet bus ir iš kitų miestų dainininkų ir dainininkių. Prie to, reikia pasakyti, kad Aido Chore randasi gerų solistų ir solisčių. Čia apie juos nekalbesime, bet matysime koncerte.

Sausio 21 d. bus surengtos prakalbos ir koncertas Lenino mirties paminėjimui. Apie vietą ir laiką pranešime. Sausio 22 d. bus baksiukų balius Plymouth, Pa., naudai Agitacijos F. Apie vietą ir laiką vėliau bus pranešta. Sausio 29 d. bus vakariene, kurią rengia LDSA. 48 kp. ir ADPLF. Atsibus Konkordia svetainėje. Reikia išanksto pasakyti, kad vakariene bus viena iš saunausių, nes moterys rengiasi smarkiai, o kada jos tik surengia, tai ir būna geros pasekmės. Tai trumpas mūsų veikimo kalendorius.

L. Rep.

## DETROIT LIETUVIŲ DARBININKŲ APTEIKOS

Čia randasi dvi lietuviškos aptiekos, kuriose galima pirkti vaistus daug pereinamesne kaina, negu kur kitur dabartinį laiką.

A. M. KISHON, Aptiekorius Savininkas  
8701 JOS. CAMPAU AVE., ir 5046 CHENE ST., DETROIT

# KĄ MES MATEME SOVIETŲ RESPUBLIKOJ

RAPORTAS AMERIKOS DARBO UNIŲ DELEGACIJOS Į SOVIETŲ RUSIJĄ

Skaitykite, Platinkite ir Siųskite Ją Savo Draugams į Lietuvą, Argentiną, Braziliją ir Kitur

Čia nurodoma, kiek valandų ten darbininkai dirba, kokios jų algos ir kiek jie gali pirkti reikalingų daiktų už savo algą. Gyvai aprašoma visa eilė įvairių dalykų, kuriais mes visi esame susidomėję.

Ši brošiūra paduoda faktus, kurie degina akis melagiams apie Sovietų Sąjungą.

Su didžiausiu pasiryžimu turime platinti ją ir parodyti lietuvių visuomenei, kaip begėdiškai apie darbininkų respubliką meluoja kunigų, tautininkų ir socialistų spauda.

Ji susideda iš 64 puslapių, kaina tik 15 centų

Platintojam, kurie ims nemažiau 10 egzempliorių, duosim už 10 centų. Pagal turtingumą ir didumą kaina visai žema. Žemą kainą darome todėl, kad kiekvienas darbininkas lengvai galėtų įsigyti tą brošiūrą ir sužinoti, ką davė proletarinė revoliucija Rusijos darbininkams. Prašome draugų be atidėlio jimo siųsti užsakymus.

"LAISVĖS" ADMINISTRACIJA  
46 Ten Eyck Street Brooklyn, N. Y.

## SKAITYKITE ARGENTINOS LIETUVIŲ DARBININKŲ LAIKRAŠTĮ

### "RYTOJŲ"

AR JOS ŽINOTE, kad Argentinoje kuriasi "Trečia Lietuva", į kurią bėga Lietuvos žmonės tūkstančiais?

AR JOS ŽINOTE, kad Argentinos lietuviai darbininkai, idant palengvinti savo padėtį ir supažindinti plataus pasaulio lietuvius su vietiniu gyvenimu, darbininkų judėjimu, uždabiais, etc., leidžia savo laikraštį "RYTOJŲ."

AR JOS ŽINOTE, kad "Rytojus" yra pilnas žingėdžių raštų — žinių ir straipsnių—apie Argentinos lietuvių gyvenimą.

JEI TO NEŽINOTE, tai greit užsirašykite savaitraščių "RYTOJŲ". Tuomet sužinosite viską. "RYTOJUS" plačiai rašo apie darbus, darbininkų judėjimą, lietuvių būklę, jų organizacijas ir t. t. "Rytojus" rasite žinių iš viso pasaulio. Kiekvienas Jungtinių Valstijų lietuvių darbininkas turi įsigyti šį laikraštį ir sužinoti, kas darosi "Trečiojoje Lietuvoje".

Kaina metams \$3.00; pusei metų \$1.50.

Prenumeratas siųskite sekančiu adresu:

### "Rytojus"

Puentecon 2333, dep. 2, BUENOS AIRES, Republic Argentina

Telephone Greenpoint 2328

## J. GARŠVA



### Graborius-Undertaker LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Išbalzmuoja ir laidoja numirusius ant viokių kapinių; paramdo automobilius ir karietas veselėjoms, krikatynoms ir pasivažinėjimams.

231 BEDFORD AVENUE Brooklyn, N. Y. 264 FRONT STREET Central Brooklyn, N. Y.

## SKAITYKIT IR PLATINKIT "LAISVĖ"

Čia randasi dvi lietuviškos aptiekos, kuriose galima pirkti vaistus daug pereinamesne kaina, negu kur kitur dabartinį laiką.

A. M. KISHON, Aptiekorius Savininkas  
8701 JOS. CAMPAU AVE., ir 5046 CHENE ST., DETROIT

## Automobilių Mokykla



Praktikos pamokos išardyt, sutaisyti ir sudėti visokius motorus, ir apie elektrą, važiuojant ant visokių kairių mašinų ir ant Fordo. Pilnas kursas Soferio-Mechaniko, kurį veda lietuvių ir anglų kalboje gerai žinomas ir per 16 metų prityres instruktorius L. TIKNEVIČIUS. Mokykla atdara nuo 9 ryto iki 9 vak. Ned. nuo 11 r. iki 1 v. NEW YORK AUTO SCHOOL 228-2nd Ave., cor. 14th St., NEW YORK

Bell Phone: Poplar 7546

## ADOLFAS F. STANKUS



### GRABORIUS ir BALZAMUOTOJAS

1023 MT. VERNON ST., PHILADELPHIA, PA.

## IŽANGA Į POLITINĘ EKONOMIJĄ

Kas yra pinigai? Kaip jie atsirado? Kodėl pinigai puola ir kyla? Kuo skiriasi feodalistinė tvarka nuo kapitalistinės? Kodėl kapitalistinė tvarka ruošia baisenius už išmislytą pragarą karus? Kodėl kapitalistinė tvarka žlugs, užleisdama vietą komunistinei tvarkai?

Į šiuos ir šimtus kitų klausimų aiškiai atsako knyga

### IŽANGA Į POLITINĘ EKONOMIJĄ

Tuoju pirktite ir skaitykite ją. Kaina su apdarais \$1.50, be apdarų \$1.00. Dabar parsiduoda už nupigintą kainą—su apdarais \$1.00, be apdarų—75 centai.

Gaunama "Laisvėje."

## IŠDAVIKAS

Tai 264 puslapių storumo knyga, kurioje piešiama 1905 metų revoliucija Lietuvoje. Iki šiol panašaus kūrinio mūsų literatūroj dar nebuvo—tai neįvertinama dovana darbininko knygynėliui!

IŠDAVIKAS yra brangus veikalas tuomi, kad jis yra istoriniai tikras ir literatiniai gražus.

Kiekvienas darbininkas privalo įsigyti šią poemą, IŠDAVIKAS. Draugai, kurie turite Lietuvoje giminių, ypač studentų, nupirkite IŠDAVIKĄ ir pasiųskite jį Lietuvon; jie bus jums didžiai dėkingi.

Užsakymus duokite greit, nes knygos egz. skaičius yra apribotas.

IŠDAVIKĄ išleido dienraštis "Laisvė."

KAINA TIK \$1.00

Užsakymus siųskite tuoju!

"LAISVĖ"

46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

# Darbininkų KALENDORIUS

Tūkstančių Darbininkų Laukiamas Žinių ir Informacijų Šaltinis

Darbininkų Kalendorius 1928 Metams Jau Gatavas

Kurie buvo užsisakę visiem pasiuntėme. Kurie dar nedavėte užsakymų, tuojuos duokite

APLAIKĖ KALENDORIŲ PLATINKIT SU DIDŽIAUSIU SKUBUMU, NES LAIKAS JAU VĒLUS

Kalendoriaus kaina 35c. už kopiją.

Platintojams, kurie ims nemažiau 10 egzempliorių, nuleisime 30 nuošimtį

Užsakymus siųskite:

"LAISVĖ"

46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.



PASTABA PRIE PAAISKINIMO, TILPUSIO "L." No. 304

"Laisvės" No. 304 tilpo paaiskinimas Detroito draugijoms apie tai, kaip "Aidas" sufabrikavo mano straipsnį. Iš to paaiskinimo draugai skaitytojai matė kokią provokaciją "Aidas" mano vardu padarė prieš mane ir tas draugijas, kurios kovoja prieš fašizmą. Mano straipsnis buvo parašytas agitatyviai, faktais paremtas ir jis nieko bendro neturėjo su primetimu bei šmeižtu tuo draugijoms ir asmenų, kurie kovoja prieš fašizmą. Bet "Aido" redakcija turėjo tiek drąsos, kad mano vardu užpildė tryliką ir pusę eilučių skirtinga minčia ir tuo užpildymu užpuolė ant draugijų, kurios kovoja prieš Lietuvos smurtininkus fašistus.

Neteisingai ir neįsimintingai "Aido" redakcija sako, kad aš nubėgau pas jų priešus darbičius konspiracijų sugalvojimui prieš jų Draugiją, o ne prieš mane ir jų draugijas. Tai ne tiesa. Tik pagalvoję, draugai, ypatingai A.D. A.D. sąžiningai nariai. Juk visokie dalykai svarsto draugijų delegatai savo konferencijose. Tuojau po pasirodymo "Aido" su tuo mano sufabrikuoju straipsniu, visi matė neteisingą primetimą draugijoms, kovojančioms prieš Lietuvos fašizmą. Tuomet draugijų delegatai konferencijoj pastatė klausimą, ar aš ištikro taip rasiu, kaip "Aide" atspausdinta, tai aš turėjau teisį pasakyti, kad trylika ir pusę eilučių ne mano, bet pačios "Aido" redakcijos pridėta ir tame priede primetama draugijoms fašistinis darbas. Na, tai kur čia nubėgimas prieš darbičius? Juk tik grynos teisybės pasakymas.

Bet čia pasirodo, kad "Aido" redakcija, fabrikuodama mano straipsnį, pati įpuolė į desperaciją. Ji, pridėdama tryliką ir pusę eilučių, manė tuomi išdraskyti bendrą frontą kovai prieš fašizmą. Ji manė, kad delegatai užsipuls ant manęs, išvadinęs mane fašistų agentu, o aš viską priisiimsiu, o kiti A.D.A.D. delegatai užtars už mane ir pasidarys suirėtas, pakriks visas bendras veikimas prieš Lietuvos fašistus. O kad taip "Aido" redakcija manė, tai galima spręsti ir iš to, kad fabrikuodama mano straipsnį, nepranešė man apie tai, nepaklausė ar aš, sutinku su tokia fabrikacija.

Pasirodžius tokiai fabrikacijai, aš aiškiai supratau, prie ko "Aido" redakcija siekia, todėl ir neprisiėmiau ant savęs jos ta juoda darba. Jeigu "Aido" redakcija būtų man pranešus, kad ji fabrikuos mano straipsnį, tai būčiau nieku būdu nesutikęs su tuo, kaip ir dabar nesutinku. Aš rasiu tą straipsnį sekdamas Europos dalykus ir norėjau nurodyti Amerikos darbininkams, kodėl jie, kaip vienas, nenustatė prieš Lietuvos kraugerių ir nestoją kovon prieš fašizmą. Redakcija, bandydama mano vardu užpulti vietos draugijas su fašizmu, nei pati nepasijuto, kaip atsidūrė fašistų glėbyje ir pradėjo juos ginti kaip žodžiais, taip ir darbais. Jeigu "Aido" redakcijai rūpėtų Lietuvos darbininkų likimas, tuomet ji nebūtų darysiu tokia provokacija ir nebūtų desperatiškai užsipuolęs ant tų draugijų, kurios kovoja prieš Lietuvos fašistus.

Dar daugiau, "Aido" redakcija, provokaciniai užspuldama ant vietos draugijų, išėjo ir prieš III Internacionala, kuris savo atsisaukime nurodė, kad Lietuvos fašizmas yra pasekmė tų, kurie nesudarė prieš jį bendro fronto su komunistais. Tame atsisaukime maž daug vė kas pasakytą: Socialdemokratams ir kairieji liaudininkai, kurie nesirėmė ant darbininkų ir valstiečių plačių masių ir nenorėjo sudaryti su komunistais bendrą frontą, o pasitiekė socialdemokratų ir liaudininkų vadų palaikymu, kurie begėdiškai juos pardavė, jie nesuprato, kad fašistų budelių nugalėjimas galimas tik prie plačių masių sukilimo, kurių priekyje gali stovėti tik komunistų partija.

Na, o keno pusę dabar parašė "Aido" redakcija, kuri neduoda vietos man pasiteisinti? Ji padarė provokaciją ir kuomet aš noriu pasiteisinti, tai ji dangstosi visokiais būdais, net paaiskinimo kopijos iki šiai dienai dar nesugrąžino.

Aš čia pareiškiu A.D.A.D. tiems nariams, kuriems rūpi Lietuvos darbininkų reikalai, kurie nori juos gelbėti, ve ka. Draugai! Dirbau, kiek galėjau ir maniau, kad mūsų draugija pasitaisys, atsisoties ant darbininkiško kelio. Bet paskutiniu laiku iš "Aido" redakcijos pasielgimo pasirodė, kad draugija ir organas atstovaujamas kelių asmenų ir dirbama del menševikų, darbininkų klasės reikalų pardavikų Dabar mes matome, kad "Aido" redakcija daro bendrą frontą su didžiausiais darbininkų klasės priešais. O kad taip yra, tai liudija redakcijos pasielgimas su mano straipsniu. Liudija tas, kad man, A.D.A.D. nariui, dėjušiam visas spēkas ir aukojušiam paskutinius centus del A.D.A.D., neduoda net organe pasiteisinti, pasakyti teisybės žodi.

Sulyg A.D.A.D. Centro pranešimo, gruodž. 7 d., apleidžiu A.D.A.D. judėjimą ir toliau nebūsiu jos nariu. Dirbau iki galutinai persitikrinau, kad dabar gali draugija valdyti ne principai, bet tik kelių narių ambicija, del kurios likosi prieš mane padaryta provokacija ir prieš draugijas, kovojančias su Lietuvos fašizmu.

Sulyg Priesfasistinio Komiteto draugijų delegatų konferencijos nutarimo, viesai atitaisau ta padaryta provokacija per tuos laikraščius, kurie man duoda vietą atitaisymui. Asmeniniai prieš narius nieko neturiu ir nematau reikalo nurodinėti narių nukrypimus. Kas gi būtų ir jį laikraštis pavirstų, jei būtų kabinejamasi prie ypatu. Čia iskilio ne asmeniniai užsivarinėjimai, bet draugijų reikalas, del kurio prisieina atsiveikinti su A.D.A.D. visu judėjimu, o nepasilikiti fašistuojančiu nariu, kaip daro "Aido" redakcija.

Alf. Misevičius, 11672 Yosenite St., Detroit, Mich.

A. L. P. M. S. REIKALAI

PROTOKOLAS A.L.P.M.S. 2-ro APSKRICIO

A.L.P.M.S. 2-ro Apskricio 8-ta metinė konferencija atidaro organizatorius J. Grybas 11 val. ryte.

1) Peržiūrėjimui mandatų paskyrė L. Zilaitį ir A. J. Remeiką.

2) Apskricio komitetui suteikta sprendžiamas balsas.

3) Rinkimas prezidiumo. Pirm. išrinktas J. Grybas, rast. J. A. Motiejaitis.

4) Sutvarkymui įnešimų ir rezoliucijų komisija išrinkta iš L. Zilaitio ir A. J. Remeikos.

5) Sutvarkymas protokolo pavesta konferencijos raštininkui.

6) Laiškai nuo C. B. skaityti ir priimti.

7) Mandatų komisija pranešė nuo kiek chorų yra ir kiek delegatų. 21 ir 3 komiteto su sprendžiamu balsu, viso dalyvų konfer. buvo 27.

8) Organizatorius J. Grybas raportas apie chorų gyvymą ir apie abelą veikimą, kuriame dar pažymėjo, kad buvo pavesta 2-ro Apskricio komitetui atgaivinti Stoughton, Mass. Labdarybės chorą, bet pasirodė, kad jo atgaivinti jau negalima, bet ir užbaigti su jais galutinai nebuvo galima, jie savo izde turį \$60, tad galutinas sutvarkymas pavesta sekančių metų komitetui. Org. raportas priimtas.

9) Finansų raštininko metinė apskaita išduota už 1927 metus. Dabar su 27 d. lapkričio 1927 m. A.L.P.M.S. 2-ro Apskr. izde yra \$503.99. Raportas-apskaita priimta.

10) Sporto komisijos raportas išduotas L. J. Potciaus, O. Balčiūnaitės ir V. Kundrotos. Iš raportu pasirodė, kad veikta kiek buvo galima, bet iš prieštasties lietingos vasaros nevisuomet ir ne viska buvo galima įvykdyti. Raportas priimtas.

11) Chorų raportai. Montello, Mass. Liuosybės choro parengimai: 1 operetė "Karnevilio Varpai", 1 piknikas, 8 išvažiavimai. Narių 49. Izde \$55.00.

12) Haverhill, Mass. Laisvės choro parengimai: 2 baliai, 1 piknikas, 4 išvažiavimai, 1 vakarienė, Narių 18. Izde \$327.

13) Lawrence, Mass. Liaudies choro parengimai: 1 operetė "Meilės Ryktė", 3 baliai, 1 koncertas, 4 kartus dalyvavo kitom organizacijom, 7 išvažiavimai. Narių 40. Skolos \$35.

14) Norwood, Mass. L. L. piknikai, 1 operetė, 2 baliai, 2 koncertai, 1 vakarienė, 1 "Halloween Party". Narių 24. Izde \$125.00.

15) So. Boston, Mass. Laisvės choro parengimai. Iviarių parengimų turėjo 6 ir 1 operetė "Silviją", kurią sulošė ir kitaratelio choro parengimai: 2 tose kolonijose — Brightone, Stoughtone ir Lawrence. Narių 29. Izde \$212.00.

16) Hudson, Mass. Aido choro parengimai: 1 piknikas, 3 išvažiavimai. Izde paaukurota \$5.00 Lietuvos politiniams kalniamis. Narių 23. Izde \$160.00.

17) Worcester, Mass., Aido Choro parengimai: 1 teatras, 1 koncertas, 2 baliai, 1 piknikas, 1 vakarienė, 2 patarnavimai kitoms draugijoms, 2 išvažiavimai. Narių 40. Izde \$30.

18) Gardner, Mass., Laisvės Choras pranešė laišku, kad neturi mokytojaus, tat nieko neveikė ir nežinia, kada kas bus.

19) Raportas pikniko, kuris atsiduvo Haverhill, Mass., rengtas II Apskricio naudai, pelno davė \$191.07. Apskaita priimta.

20) Metinio koncerto apskaita už atsiduvusį koncertą 8 d. gegužės, 1927 m., Worcester, Mass., priimta. Koncertas nedatekliaus davė \$29.81.

21) Buvo palikta raštininkui pertaisyti antspaudą iš SLDA. I ALPMS. II Apskritį. Antspauda pertaisyta.

22) Apkalbėjimas operetės "Papeta", kurią II Apskritis rengiasi išleisti. Po apkalbėjimų pavesta tai pačiai komisijai gerai viską peržiūrėti ir sutvarkyti.

23) Padaryta pertrauka viešą valandą pietų.

Antra Sesija

1) Pirmininkas J. Grybas atidarė antra sesija 1:45 val. po pietų. Persauktas vardušaukis. Visi delegatai susirinko.

2) Kas link teatrališkos grupės, nutarta, kad palikti nuosaliai.

3) Pakeltas klausimas kas link II Apskr. metinio koncerto. Buvo labai plačiai kalbėta ir po apkalbėjimų nutarta, kad ALPMS. II Apskricio metinis koncertas daugiau nebūtų rengiamas.

4) Buvo plačiai kalbėta, ka padaryti bei kokį parengimą daryti metinio koncerto vietoj. Po plataus apkalbėjimo, palikta iš vienos kolonijos, kad ka susimokintų.

5) Nutarta išrinkti komisija iš trijų ypatu, kuri tvarkytų metinį apskricio parengimą. Išrinkta A. Budrikis, P. Kubiliūnas ir M. Sukackienė ir apskricio komitetas turės jiems pagelbėti.

6) Nutarta kovoti prieš svaiginančius gerimus, ypač vieneto kad griežtai uždraustų savo nariams vartoti svaiginančius gerimus.

7) Metinį pikniką nutarta rengti Montello, Mass., ir pavesta surengti Liuosybės Chorui.

8) C. B. reikalė kas link išleidimo operetės "Kova Už Idejas", nutarta pranešti, kad C. B. nespausdintų plieninėms raidėm, bet tik atspausdintų ant mimeografo, kad nepadarytų perdaug išlaidų.

9) Nutarta, kad II Apskricio komitetas parasytu laiška C. B., kad C. B. pateiktų visus planus apie išleidimą operetės "Kova Už Idejas".

10) Nutarta, kad pageidauti iš C. Biuro, kad jis sauktu dvimetinę konferencija Naujojo Anglijos.

11) Sekančia konferencija nutarta laikyti So. Boston, Mass.

12) Išrinktas komitetas sekančioms metams iš šių draugų: organizatorium J. Grybas, protokolui rast. Elzbieta Zurbaitė, fin. rast. St. Stripinis, izd. J. Gutauskas.

13) J sporto komiteta išrinkti šie draugai: pirm. L. Potciaus, pagelb. W. Kundrotas, rast. Ona Balčiūnaitė.

14) Bilų išmokėjimas: J. Grybui \$11.50; F. Usevičiui \$5; sporto komitetui: L. Potciaus \$2, W. Kundrotai \$2, O. Balčiūnaitėi \$2.12; už svietainę sporto konferencijai \$2; Ed. J. Sugar \$15; J. A. Motiejaičiui \$4.65; už svietainę konferencijai \$1.50. Viso išmokėta \$45.77.

15) Konferencija užsadarė 5:45 val. vakare.

Konf. pirm. J. Grybas, Sekr. J. A. Motiejaitis.

RYNŲ DANGČIAI IŠGAZDINO POLICIJA

Aną dieną Union gatvėje, tarpe Van Brunt gat. ir Hamilton Ave., Brooklyne, pasigirdo vienas po kitam penki trenksmai, lyg ir bombų sproginimai. Policija iš visos apietinės leidosi tenai, tikėdamiesi sugauti bombininkus. Paaiškėjo, kad trenksmą padarė sproginas gazų ir sūtry rynosse po gatvėmis. Sproginas jėga išmetė augstai oran sunkius rynomus uždegti dangčius. Pastatikiusiam vyrui vienas puolantis dangtis lengvai sužeidė koją.

MERGINA NUSIZUDE GAZU

25 metų slaugė Bertha Weinstein, gyvenusi 70 Convent Ave., New Yorke, konsultandavo kambarj West 152 gatvėje. Antra dieną ji rasta nusizudžius žibinanuoju gazu. Nusizudymo priežastis nežinoma.

PAVOJUS!

Pasirodžius pirmiems ženkliams persitaisyti lutrinėje, patrinkite vikriai su DR. RICHTERIO PAIN-EXPELLERIU

Persitrinkite, kad Inkaro vaizbaženklis būtų ant pakelio.

35c ir 70c vaizdinės, arba rašykite tiesiai į laboratoriją.

F. AD. RICHTER & CO. Berry & So. 5th Sts., Brooklyn, N. Y.

\$1,000 TIK UZ 60 CENTŲ

Atsisk 10 centų, tai gausi visokių stebėklingų žolių vertės tūkstantis dolerių. Ka tas tūkstantis dolerių žmogui reikią, jeigu jis yra apimtas kokios nors ligos bei vidurių sugeidimo? Toks žmogus yra susiraukęs, nelinksmas ir įvairių nesmagių apimtas. Jeigu tokiam žmogui ir aukštin kalną parodytum, tai jam malonesnė būtų sveikata, negu tas aukso kalnas. Taigi, jeigu jautiesi esąs apimtas kokių nors nesmagių, tai greit reikalauk mūsų vaistžolių nuo bile vienos žemiau pažymėtų žolių ir atgauk savo sveikatą.

Valatžolės yra nuo sekanties ligų vidurių užkietėjimo, skilvio nemalmo, nenoro valgyt, strėnų ir pedų skaudėjimo, patūkimo, dusulio (asthma), peršalimo, skaudėjimo per kritinę reumatizmo, plaukų slinkimo, pleiskanų, šlapinimosi ovų, ir kitų ligų. Atsisk 60c, tai gausi vaistžolių, kurios jums sugrąžins sveikatą, panaikins minėtas ligas.

Jeigu kentė nerų suirimo, galvos skausmus, dūmą ausyse, nuomaraširdies ligą, tai atsisk 85c, o gausi mūsų gausius vaistus, taip vadinamus "Nervų Preparačius". Nervų ligų yra labai daug dalykų, bet mūsų Nervų Preparačius užėga tai ligai kelią ir suteikia žmogus ramumą. Atsisk mums 60c, o gausi mūsų žolių ir knygu katalogų. Reikalingų mūsų žolių pardavietojai visose miestuose.

M. ZUKAITIS 25 Gillet Street, Spencerport, N. Y.

TEN IR IS LIETUVOS PER HAMBURGA

Mūsų Trisribiniai Laivai NEW YORK (Naujas) HAMBURG DEUTSCHLAND ALBERT BALLIN RESOLUTE, RELIANCE ir populiariais vieno kabineto laivais CLEVELAND, WESTPHALIA, TURINGIA Europinis kelionės asmeniniai vadovaujamos.

\$203 Naujo Yorko ir Atgal (Karo takais ekstra)

Savaitiniai išplaukimai Del permto ir kitų informacijų kreipkitės prie vietinių agentų arba prie Hamburg-American Line

United American Lines, Inc. General Agents 28 BROADWAY, NEW YORK

SVARBI ŽINIA

Parduodu laivakortes į Lietuvą ant geriausių laivų. Taipgi laivakortes iš Lietuvos, Lenkijos ir kitų šalių į Ameriką ir Kanadą. Padarau daviermas, įgaliojimus, pardavimo ir pirkimo aktus ir kitokius rašius. Šių pinigų į Lietuvą, Lenkiją, Rusiją ir kitas šalis. Užlaikau krautuve visokių reikalingiausių dalykų.

Pasarga: Tai kaip sunkus Lietuvos gyvenimas darbininkus stumia iš Lietuvos į kitas šalis išvažiuoti, tai dabar geriausia progą lietuviams važiuoti į Kanadą. Aš atitraukiu jus į gimus ir pažistamus, kaip V. rūs, taip ir moteris ar merginas į Kanadą. Mano patarnavimas yra sąžiningas, saugus ir greitais. Ypač mercinoms, kaip ir visiems kitiems keliviams Kanadoje parpinu geras apsisojimui vietas. Iš toli, ar arti, visada kreipkitės šiuo adresu:

JONAS SEKYS 177 Park St., Hartford, Conn.

Naujokų Cigary Dirbėjai 267 Division Avenue BROOKLYN, N. Y.

SVEIKATA ŽMOGUI BRANGESNĖ UZ VISKĄ

SENIAUSIA LIETUVIŲ APTIEKA

Šioje Aptiekoje Gausite Tikrai Pasekmingus Vaistus Nuo Visokių Ligy

Pas mane rasite įvairių žolių šaknų vaistų, kokių kitose aptiekoje nėra. Turis visų tų žolių, vaistų, kuriuos gaunama Lietuvoje. LYGIAT TO PATIES SU-

TAISYMO, KAIP LIETUVOJE. Norėdami ją, ypatičiai ar laiškais, prašykite tokius vaistus, kaip vadiname Lietuvoje, o mes jums suteiksim.

PETRAS KUNDROTA APTIEKORIUS 229 Bedford Ave., kampas N. 4th St., Brooklyn, N. Y. Telefonas, Greenpoint, 2017, 2360, 3514

LIETUVIŲ VALGYKLA

Visokių Rūšių Šviežius Valgiai, Gaminami Lietuvišku ir Amerikonisku Stilium

Pavalgius čia malonu būti, pasiūkėdinti su kitais, arba ramiai pasisėdinti.—Sykj atsilankę, persitūksint.—Zuoandykit!

Lorimer Restaurant PETRAS MARČIUKAS Savininkas

417 Lorimer St. ("Laisvės" Name) Brooklyn, N. Y.



Laisnuotas Graborius Ateikite ir persitinkite, tai tada pamatysite ir kitiems pasakysite. Manau, kad būsite užgandinti.

ANGELL BIELIAUSKAS 61-52 Grand Avenue MASPETH, N. Y.

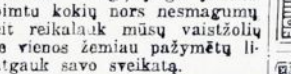
LIETUVIŲ VALGYKLA

Visokių Rūšių Šviežius Valgiai, Gaminami Lietuvišku ir Amerikonisku Stilium

Pavalgius čia malonu būti, pasiūkėdinti su kitais, arba ramiai pasisėdinti.—Sykj atsilankę, persitūksint.—Zuoandykit!

Lorimer Restaurant PETRAS MARČIUKAS Savininkas

417 Lorimer St. ("Laisvės" Name) Brooklyn, N. Y.



Laisnuotas Graborius Ateikite ir persitinkite, tai tada pamatysite ir kitiems pasakysite. Manau, kad būsite užgandinti.

ANGELL BIELIAUSKAS 61-52 Grand Avenue MASPETH, N. Y.

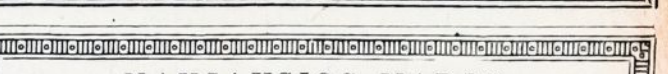
LIETUVIŲ VALGYKLA

Visokių Rūšių Šviežius Valgiai, Gaminami Lietuvišku ir Amerikonisku Stilium

Pavalgius čia malonu būti, pasiūkėdinti su kitais, arba ramiai pasisėdinti.—Sykj atsilankę, persitūksint.—Zuoandykit!

Lorimer Restaurant PETRAS MARČIUKAS Savininkas

417 Lorimer St. ("Laisvės" Name) Brooklyn, N. Y.



Laisnuotas Graborius Ateikite ir persitinkite, tai tada pamatysite ir kitiems pasakysite. Manau, kad būsite užgandinti.

ANGELL BIELIAUSKAS 61-52 Grand Avenue MASPETH, N. Y.

NAUJAUSIOS MADOS

RUSISKAI PIRTIS TURKISKAI (INCORPORATED)

M. TEITELBAUM, Manadžeris

Naujai perdirta Rusiskai-Turkiska Pirtis dabar atidarė naujausias čliūs madingas su moderniskais pagerimais

ČIA ITAISITA DIDELIS PLAUKIMŲ PRDAS SU SVETIEJU SULINIŲ VANDENIU IR MAŽESNIS PRDAS SU DRUSKINIŲ VANDENIU

Pirtis ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ

Panedėliais nuo 12-os valandos diena per visą naktį. Utarninkais nuo 12 val. diena iki 12 val. nakties

MOTERŲ DIENOS: Panedėliais ir Utarninkais

Trys gariniai kambariai delei iššipimo: Rusiskas, Turkiskas ir garo vanojimosi kambarys. Didelis, oringas miegojimų kambarys; taip pat RESTORANAS su geriausiu garantuotu patarnavimu.

29-31 Morrell Street, Tarp Cook ir Debevoise Sts. TIES BROADWAY IR FLUSHING AVE., BROOKLYN, N. Y. Telefonas Pulaski 1090

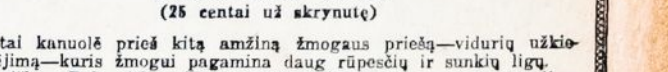
JUOZAS KAVALIAUSKAS

Lietuvis Graborius IR BALSAMUOTOJAS

Užtikrinu, kad mano patarnavimas bus atitinkamiausias ir už prieinamą kainą. Nulūdimu valandoje prašau kanktis prie manęs.

1439 So. 2nd Street PHILADELPHIA, PA.

TELEFONAI: Bell, Oregroff 8136 Keystone, Main 9669



DIDZIAUSIA LIETUVIŲ APTIEKA

Kas yra žmogaus amžinas priešas?—Šaltis. Jis de tik sunkiausias ligas įvaro, bet ir jį grabą paguldo. Bet tie, kurie vartoja po plačią Ameriką pagarsėjusius URBAN'S COLD POWDERS (Miltelius nuo šalčio) jokių šalčių nebijo. Už 75 centus už bakšą apsiginkluok nuo savo nuožmaus priešo!

URBO LAX TABS (25 centai už skrynute)

Yra tai kanuolė prieš kitą amžiną žmogaus priešą—vidurių užkietėjimą—kuris žmogui pagamina daug rūpesčių ir sunkių ligų. Lietuviškų, Bulgariškų, Homeopatiškų ir kitokių vaistų tegalima gauti pas—

F. URBONAS 151 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y. Telephone Greenpoint 1411

Siųsdami pinigus su savo adresu, užrašykite: FRANK A. URBAN'S PHARMACY 151 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.

ORDER BLANK

Aš, žemiau pasirašęs, siūdau jums VIENĄ DOLERĮ, už kurį malonėd man pristyti URBAN'S COLD POWDERS, ir URBOLA su visais nurodymais, kaip vartoti.

Vardas \_\_\_\_\_ St. or Ave. \_\_\_\_\_

No. \_\_\_\_\_ State \_\_\_\_\_

CHRONISKOS LIGOS VYRŲ IR MOTERŲ

PASEKMINGAI GYDOMOS MODERNISKAIS MOKSLINIAIS BŪDAIS

Aš suteikiu Greitas Pasekmes visokiuose kraujo užkrėtimuose, Nervų Ligose, Skūros Išberimuose, Chroniškuose Skauduliuose, Išputusiose Liaukose (glanduose), abelname nusilpėjime; ligose Pūslės, Inkstų, Šlapinimosi, Reumatizmo, nesveikumuose Skilvio, Žarnų ir Krūtinės. Nežiūrint, kokia sunki yra jūsų liga ir kaip ligai jūs keniate,

AŠ GALIU JUMS PAGELBĖTI

MANO KAINOS YRA NEAUGSTOS. Aš suteikiu košnam ligoniu ypatingą atyją kiekviename atsilankyme. Kraujo ištyrimas, Ašapumo išegaminimas ir X-Spinduliai; 606 ir 914 serumo šūrimai.

PATARIMAI IR IŠEGYMINAVIMAI UZDYKĄ

DR. ZINS Specialistas Praktikuoja per 28 metus 110 EAST 16th ST., NEW YORK Tarp 4th Ave. ir Irving Place KASDIEN: Nuo 9 A.M. iki 8 P.M. NEDELIOMIS: Nuo 9 A.M. iki 4 P.M.



# VIETOS ŽINIOS

## A.D.P. L. F. NARIAMS

Am. Darb. Partijos Lietuvių Frakcijos narių susirinkimas bus ketvėgeris, gruodžio 29 d., "Laisvės" svetainėje, 46 Ten Eyck St. Pradžią lygiai 8 val. vakare. Būkite visi. J. U.

## GEDULIŲ VAKARAS

Gruodžio 29 d. įvyks prakalbos su programa paminėjimui nužudytų 4 komunistų, drg. Poželos, Greifenbergerio, Giedrio ir Ciornio, kuriuos sušaudė Lietuvos fašistų valdžia 1926 m., gruodžio 28 d. L.D. S. 132 kp. ir ALDLD. 55 kp. rengia gedulių vakarą su puikią programą. Kalbės drg. J. Siurba, dainuos drg. Česnavičiūtė, bus sulostas puikus veikalas. Pareiga kiekvienam darbininko ir darbininkės dalyvauti šiame rengime.

Parengimas įvyks Gedulio ir Šapalo svetainėje, 149 Thames St., Brooklyne (Ridgewood sekcijoje).

## STASIO SEREIKOS GYVENIMAS IR MIRTIS

Stasys Sereika užsimušė gruodžio 19 d., dirbdamas prie plumerių (dūdų išvadotojų), krisdamas nuo pirmo aukšto ant cemento, kur dikčiai trūko galvos kausas. Nors nuvežus į ligoninę, dar gydytojai rengėsi susiūti trūkusią galvą, bet jau to darbo nereikėjo, nes už kelių dešimčių minučių pasimirė.

S. Sereika buvo čia gimęs ir augęs žmogus. Tiesa, tėvai buvo kiek metų atgal kaip Stasj, taip brolius ir seseris parsivežė į Lietuvą. Bet ten gyvenimas nepatiko ir prieš pasaulinį karą vėl sugrįžo Amerikon.

Stasys buvo linksmo būdo vaikinys ir su čia gimimais nelabai užsimindavo. Todel pirmą sau žmoną ėmė Anelę Čerėškūtę, ne iš čiaaugusių tarpo. Užnykus infliacijai, pirmutinė Stasio žmona pasimirė, palikdama jam vieną sūnelį, apie poros metų amžiaus. Tada Stasio sūnu, likusį našlaičiu, augino jo mylimoji motina Sereikienė iki apsidė su antrąja žmona Marcelė Greičiūte.

Taip pat Stasys buvo biznyje. Laikė su savo švogerių Naubarų mėsinyčia. Iš mėsinyčios atstojes, su kitu savo švogerių laikė užėiga. Bet nebuvo gerų pasekmių ir Stasys galutinai pametė biznivojės, nuėjo dirbti prie plumerių. Čia vyras ir užbaigė savo gyvenimo dienas, kaip daugelis darbininkų Amerikoje lieka aukomis šios šalies industriju.

Stasys paliko senokus tėvus. Paliko tris seseris: Amilija, kuri yra vedusi su kriaučių kontraktoriaus Šalaviejum. Antrą Newark (pavardės nežinau). O trečią Alena Sereikiūtę, kuri labai pasižymėjus savo veikime tarpe progresyvių žmonių, o ypatingai Aido Chore.

Vienas brolis Stasio tarnauja Amerikos laivyne ir dabar randasi Chinijoje, o antras dirba Newark, N. J.

Stasys vos teturėjo 32 metus amžiaus. Laidotuvės Stasio Sereikos atsiuvo gruodžio 23 d. Susirinko Stasj palydėti į kapus didelis būrys pažįstamų ir giminių. Visi jo galėjosi, o ypatingai Alena, jo sesuo, ir motina. Taip pat buvo graudū jū žiūrėti į jo mylimą žmoną ir į našlaičius vaikučius, kurių vienas pirmutinės pačios, o mergaitė antrosios, matydami tėvą laidojant graudžiai verkė pasikukčiodami.

## Stasio Pažįstamas.

## KALEDU DIENA 11 MIRĖ NUO MUNŠAINO

Siemet tik 11 mirusių kaledose priskaitoma nuodingiems gėralams, kuomet pernai tą pat dieną mirtį gavo 17 gėrikų.

Iš vienuolikos numirusių perėitą nedėdienį, penki tikrai žinoma, jog mirė nuo alkoholio, o apie 6 dar yra kiek abejonių, nes jie rasti tokiose aplinkybėse, kad jų mirtis galėjo įvykti ir iš kitų priežasčių.

Neabejojama, kad per visą švenčių sezoną mirėjų nuo nuodingo munšaino skaičius dar keliolika padidės.

## RADO NEGYVA A. DAMBRAUSKĄ

Gruodžio 26 d. iš rytmečio atvažiavęs pieno išvažiotojas atrado po No. 524 Metropolitan Ave., antram aukšte, ties laiptais lobėje negyvą A. Dambrauską. Patyrinęs pienui su pašauktu policijantu, pasirodė, kad Dambrauskas ir gyvena tame pačiame name, kambaryje No. 5.

A. Dambrauskas iš amato yra kriaučius. Amžiaus turi apie 48 metus. Laidojimu apsirūpins graborius Garšva.

Kaip atsitiko, kad negyvas A. Dambrauskas atsirado lobėje, tai gal kas plateliau apie tai pranes.

## MOTINA MIRĖ GELBEDAMA SŪNŲ

Moteriskė W. Woods'ienė, su 11 metų sūneliu, grįžo subatos vakare iš krautuvų su dovanomis mažesniams vaikūčiams. Ūmai, einant per gatvę, pasirodė čia pat atbildantis didžiulis trokas. Motina stūmė priekin savo sūnų, kad išvengtų jį iš kelio trokui, ir jai pasisekė. Sūnų ji išgelbėjo, bet pati pateko po troko ir tapo ant vietos negyvai su triuškinata. Vaikutis išgastyje, parbėgo ir pasakė nelaimę tėvui ir trimis broliams, kurie rengė kalėdų eglaitę. Nelaimė įvyko ant Webster Ave., netoli 183 gatvės, Bronx. Ją pervažiavęs trokas visai nesustojė ir nuvažiavo sau. Dabar įiekomas troko šoferis ir bus kaltinamas žmogžudystėje.

## DELEI AISKUMO ULBINKIENĖS AKUCEVIČIŲ GYVENIMO IR MIRTIES

Akucevičiūtė gimė 1899 metais, mirė gruodžio 14 d., 1927 m. Apšvedė su Ulbinsku 1916 m., kame trumpą laiką gražiai sugyveno. Bet piktai žmonių liežuviai įsikverbė į mūsų gyvenimą. Kame prie geriausių noru jau reikėjo atsiskirti ir atsiskyrėme mudu su savo žmona, kaip daugelis žmonių persiskiria.

Tik reikia tiek priminti, kad mudvieji atsiskyrimas nebuvo toks griežtas; mes susieidavome, pasikalbėdavome apie eiseną gyvenimo ir kodėl mes negalime sugyventi poroje. Mes abudu žinojome, dėl ko nesugyvename. Mes abudu jautėme, kad pas vieną ar kitą yra per daug onoro ir nepalankstumo sueiti atgal į gyvenimą. Mes abudu pasitarimuose priedavome prie bendros nuomonės, dėl ko mes negalime sugyventi. Bet čia apie tai nekalbėsime, nes plačiai visuomenei nėra svarbu...

Aš turiu pasakyti, kad ne tik pasikalbėdavome, bet reikale aš, nors negyvendamas su savo žmona, esu dikčiai Akucevičiūtei davęs finansinės paramos. Dar prieš mirtį, už mėnesio ar daugiau laiko, ji mane pašaukė telefonu Gimnastų Klube ir mudu gana nuosirdžiai pasikalbėjome. Ji mane klausinėjo, ar aš lėtkro užvedčiau persikyrū bylą?

As jai atsakiau, kad dar ne, bet nurodžiau, kas dabar iš mūsų tokio gyvenimo išeina? Vis tiek, ar anksčiau, ar vėliau reiks to įsiekoti. Ji man griežtai atsakė: "Kol aš gyva būsiu, galutinai atsiskirti nesutiksiu!" Vadinasi, aš kuomet sutikdavau ant pareikalavimo pinigų, tai ji nei per teismus sau užlaikymo iš manė nereikalavo.

Mano pažįstamas "Laisvėje" didelę klaidą padarė, aprašydamas, kad aš jau užvedčiau persikyrimo bylą su savo žmona. Jokios bylos aš ne užvedžiau. Nes kaip ji, taip ir aš dar tikėjomės sueiti ir gyventi. Bet jeigu mirtis mus persikyrė, lai bus lengva jai šios šalies žemelė, o aš labai liūdžiu, kad mudu nesugyvenome, nes nieko prieš vienas kitą neturėjome.

## V. Ulbinskas.

## PATAISYMAS

"Laisvės" No. 307 aprašyme apie jaunuolių parengimą ne taip viena pravardė paminėta, kaip turėjo būti. Vietoj Linkvičiaus, turėjo būti Ant. Senkevičius.

## J. Iių Draugas.

## PRANESIMAS LIETUVIAMS

Ar jau visi žinote apie būsiantį Lyros Choro parengimą, kuris įvyks 31 d. gruodžio, 91 Clinton St., Maspeh, N.Y., National Hall. Pradžią 7-tą val. vakare. Šis vakaras, tai, nemanykite, kad paprastas parengimas, tai istorinis atsiminimo dalykas, kur užbaigime senus metus linksmai prie muzikos ir dainų. Užmiršime pergyventų metų vargus ir nelaimes. Tuo pat sykiu pasiūksime naujus ateinančius metus gerame ūpe, pilni vilčių, kad ateitis būtų laimingesnė dėlei mūsų darbininkijos.

Prašome tą vakarėlį neiti į kapitalistiską įstaigą praleisti laiką, o ateiti lyriečių parengimam ir praleisti linksmai laiką su tokiais pačiais draugais darbininkais, kaip mes visi esame. Muzika šokiams grieš Rėtikėvičiaus. Programa bus neilga, bet džiaugkitės visi, kad galėsite matyti ir girdėti tokį linksmą perstatymą.

Nepraleiskite progos nei vienas, kam tik laikas velys. Susirinkę išreikšime geriausias linkėjimus savo draugams. Rengėjai.

## MIRTINAI APDEGĖ GAISRE

Pėtnyčios rytą Flushing, Queens paviete, kilo gaisras dviejų augstu mediniame name, Nr. 378 Kissena Blvd. Name gyveno A. Kaim su moteria ir 3 vaikais, F. Simmons, 64 metų, ir H. Vetter, 55 metų. Pastarasis miegojo užpalkaliniame antro aukšto kambaryje ir taip apdegė, jog greit numirė. Simmons ir Kaimo moteris irgi labai apdegė.

## NEW YORKAS IR APIELINKĖ

### NEWARKAS

A.L.D.L.D. 5-ta kuopa didelio judėjimo neparodo. Perstatymu veikalu, jų mokymu, si rūpinasi Proletarinio Meno Sąjungos kuopa. Sietyno Choras nuo atsisąvinimo, aiskiau sakant, naujos gyvybės kibirkščiai užžibus, nėra įdomesnio nieko newarkiečiams suteikes, apart mažiukų parengimų Klubo svetainėje. Teisybė, A.L.D.L.D. 5-ta kp. retkarčiais surengia prakalbas. Bet nelabai sekasi, nes miesto reakcionieriai ne visiems mūsų kalbėtojiams leidžia Newark kalbėti. Palangos Juzės Draugija, esu įsitikinęs, tvirtai sia ne tik Newark, bet visoje šioje apielinkėje, kaip nariais, taip ir finansais. Penktos kuopos ir Sietyno Choro, mano ir gerai žinančio ty organizacijų stovj manymu, izdai nėra atsakančiai stiprūs. Taip mane informavo gerai dalykus žinantis. Menininkų kuopa, manau, finansais tvirta. Paskutinis veikalas "Pavogtas Kūdikis", kuris buvo sulostas lapkričio 27 d., vykusiai nusisekė ir pelno kuopai liks apšėiai. Kas man patiko, tai ženklas Proletarinio Meno Sąjungos, pagamintas su išsiuvinėtomis raidėmis A.P.M.S. 7-ta kuopa yra dalis tvirtos, centralizuoto darbinikiškos dailės organizacijos kūno.

### HARRISONAS

Harrisono A.L.D.L.D. 136 kp. žiemos laiku jokio gyvumo neparodo. Vietiniai veikėjai išsireiskė sekamai: Mes turime patyrimų iš praeitos darbuotės. Kuomet rengėme perėitą žiemą porą teatrų, neturėjome pasisekimų. Tai, girdi, nėra išrokovimo bent ką tokio rengti šią žiemą. Kita, nėra patogumų. Tie, kurie buvo nuykę perėitą žiemą į teatrą, tik ką nesušalo neapsildytoj svetainėje.

Bet vasaros laiku harrisoniečiai surengė porą išvažiavimų ir jie buvo sekmingi, pelno padaryta gražaus. Ir man susitikus dd. harrisoniečius, kuomet kartu buvo ir Newark veikėjai, harrisoniečiai newarkiečiams pastabas darė, kad, girdi, Harrisonas Newark j maįsą suvarė su parengimais. Neapsiriksiu pasakęs, kad šiais metais Harrisono kuopa su įvairiomis aukomis įvairiems tikslams ar tik nebus pirmutinė 2-ro Apskričio ribose. Tik mane baimė ima, kad kartais Cliffids kuopa nepralenkty. Mano manymu, harrisoniečių pastabos newarkiečiams teisingos. Mat, jie be harrisoniečių nei veikalo sulosti negali. Kur newarkiečiai būtų gavę veikale "Pavogtas Kūdikis" tokį apskuru

graborių, ar ba jauną turtinogo pono padykusį sūnų—dailų vaiką,—jeigu ne harrisoniečių kuopos nariai? Visa bėda, tai ta, mano manymu, kad nors šiais metais newarkiečių kuopa išpildytų 2 Apskričio pasiūstas užklauso blankas. Per du metu jie jas praganė. Ar tik delegatai kartais nemylti patys visuomet išduoti raportą? Newarkas, Harrisonas ir Kearney tai beveik viena ir ta pati lietuvių kolonija. Tai yra kaip Brooklynas, Central Brooklynas ir East New Yorkas. Kearney pašelpinė lietuvių organizacija neprisideda prie priešfasistinio darbo. Kuomet šiais metais vasario mėnesį įvyko New Yorko ir New Jersey valstijų priešfasistinė konferencija, kurioje dalyvavo 145 delegatai, tai ir minima organizacija buvo prištuntusi savus delegatus. Bet po konferencijos dr. nariai gal pamane, kad jau darbas užbaigtas, fasizmas nugalėtas, ir nėra reikalo daugiau priklausyti.

## ELIZABETH

Na, gerbiameji, kuomi skiriamas Elizabeth ir Elizabethport? Paslaptis. Mano supratimu, yra tas ir maniau niekam nesakysiu, bet negaliu iškešti, turiu pasakyti. Skirtumas tame, kad Elizabeth nesiranda lietuvių mulkinyčios, bet ji riogso arti Elizabethport stoties. Elizabethas nėra taip apgyventas lietuviams, kaip Elizabethport. Elizabethporte nesiranda jokio geresnio angliško teatro; jie, vargšai, turi kraustyti į Elizabetha. Mat, mažesnės vertės judžiai išeina išmados. O Elizabethporte ir nėra geresnių, apart desimtukinių su viena lempuke. Dar man gyvenant toje kolonijoje, būdavo, kartais nueini į judomos pavelskus:—lempukė užgėso, pardavėjas tikiety už desimtuką tikieta padavė ir liepa atciti kita vakarą. Gatvių saligatviai Elizabethporte nuo neatmenamų laikų netaisyta. Kartą bayonniečių vakarienių merginos išsireiskė, kad jos daugiau į Elizabethportą nevažiuos. Todel, kad nusilaužo visas augstas čėverykų kurkas, eidamos saligatviais, kurie niekad netaisomi. Elizabeth ir Elizabethport stotys gali būt atstume, kaip New Yorko Grand Central stotis ir 125 St. stotis. Visas padabinimas Elizabeth Porto tai Singerio siuavamų mašinų dirbtuvė.

Yra šventų ir nešventų paselpinių organizacijų, klubų. A.L.D.L.D. 54-ta kuopa nepasirodo su aktyviu veikimu. Kuopos izdas finansais silpnas. A.L.D.L.D. 2 Apskritis pagelbėjo kuopai, kad užsilikusias skolas išlygintų. Vietos draugai užimti,—jų rafkos pilnos darbų kitose organizacijose. Ir esu įsitikinęs, kad ne tik elizabethiečiai per kitų organizacijų darbus A.L.D.L.D. kuopa palieka antraeiliais dalykais, bet ir kitos kolonijos nuo to neatsilieka. Pavyzdžiui, Yonkerso 172 kp. daugiau metų laiko atgal buvo viena iš pavyzdgingiausių kuopų 2 Apskričio ribose, kaip aukomis, taip ir veikimu. Bet susiorganizavus Aušros Chovri, veikliausi draugai pašvenčia visą savo darbą ir energiją chore ir kuopos reikalus jau stato antroji vietoj. Tai blogas apsiireikimas. Bet tai yra tikrai gyvenime patirta, kad taip įvyksta.

## SPORTAS

GANSONAS IMASI SU GARDINI

Šj vakarą turime progą matyti Jack Gansoną laužantis su italų čempionu Renato Gardini. Jei Gansonas įveiks Gardini, tai būsim tikri, kad lengvai jis paties ir Sarpalj, kurj išsaurė ristis už lietuvių čempionystę. Apie Gansono ir Gardini rystynes plačiai kalbama visoje plačioje New Yorko apielinkėje. Ypatingai smarkiai susidomėję italai. Daugelis iš jų abejoja, ar jų tautietis Gardini atsilaiyks prieš lietuvių Gansoną. Yra ir lietuvių, kurie mano, kad broliui Gansonui bus riestai.

Už kelių valandų žinosime pasekmes šios ypatingos kovos. Sports.

## PARENGIMAI IR SUSIRINKIMAI

RIDGEWOODO LIETUVIŲ DOMEI  
ALDLD. 55 kuopos Ridgewood, N. Y., susirinkimas įvyks gruodžio 30 d., 1927 m. 7-30 val. vakare, 147 Thames St., Brooklyn, N. Y. Draugai ir draugės, įsitemykite visi gerai, kad dalyvaumėte šiame mitinge, nes bus metinis mitingas, kuriame reikės išrinkti kuopos valdybą ir apsvartyti daug svarbių reikalų. Žinokite, draugai, kad nuo kuopos valdybos priklauso gerovė pačios kuopos, jos augimas nariais ir veikimas delei darbinikiško judėjimo vietinėje kolonijoje. Būkite visi ir pasistengkite atsivesti naujų narių.  
Sekretoriaus. (308-309)

A.D.P. L.F. NARIAMS  
Am. Darb. Partijos Lietuvių Frakcijos narių susirinkimas bus ketvėgeris, 29 d. gruodžio, "Laisvės" svetainėje, 46 Ten Eyck St. Pradžią lygiai 8 val. vakare. Sekr. J. U.

## PRANESIMAI IS KITUR

NANTICOKE, PA.  
ALDLD. 135-tos kuopos metinis susirinkimas įvyks 1-mą nedėlia, sausio 2-ą val. po pietų, 1928 m., parpastoje svetainėje. Malonkėite kuoskaitlingiausiai dalyvauti, nes bus renkama valdyba delei 1928 metų ir taip yra svarbių reikalų apkalbėjimui. Dar turime parejusius Darbininkų Kalendorius. Bus apkalbama, kaip pasekmingiau praplinti jį tarp darbininkų.  
Juozas Kareckas. (308-309)

GRAND RAPIDS, MICH.  
ALDLD. 66 kp. nutarė įvesti laivinimosi mokyklėlę. Lavinimasis įvyksta kiekviena serėos vakarą 7-30 val. Lietuvos Sūnų ir Dukterų Dr-jos svetainėje, 1057-63 Hamilton Ave., N. W. Bus studijuojama A-B-C Kominizmas. Draugai ir draugės, kiekvienam kęskaitlingiausiai atsilankyti, nes studijuojami galėsime daug ką dažninti ir geriau susipažinti su savo klasės reikalais.  
Komitetas. (308-309)

Tel. Juniper 7646  
RAP. KRUCHAS  
FOTOGRAFAS  
65—23 Grand Ave.  
(Buvusi 98 Grand St.)  
MASPEH, L. I.

PHILADELPHIA, PA.  
A.L.D.L.D. 10-tos kuopos susirinkimas įvyks ketvėgeris, gruodžio (Dec.) 30, 1927, po num. 521 York Ave. Pradžią kaip 8-ta val. vakare.  
Visi nariai būkite šiame metiniame susirinkime, nes turėsime rinkti 1928 m. valdybą ir šiaip daug svarbių dalykų turėsime aptarti.—Fin. Sek. P.P.

## PARDAVIMAI

PARDAVIMAS PIGIU NAMŲ. Namai geri ir geros vietos. Didelės randos, mažas įmokėjimas. Didelis pelnas laikant ar parduoant. Kas pirks, tai tas laimės.—J. Vaštinas, 426 So. 5th St., Brooklyn, N. Y. Tel. Stagg 9314 (301-312)

## REIKALAVIMAI

REIKALINGAS apysenis žmogus dirbti už dzenitoriaus pagėbininką prie 28 sėdynų namo. Pagėdaujama, kad būtų apskurus žmogus ir kad nevertotų sveikinančių gėrimų. Atsiskaikite 676 Howard Ave., Brooklyne, N. Y. (308-310)

REIKALINGAS partneris prie grosernės, bufernės ir žuvų biznio (fish market). Viskas įrengta sulig naujausios mados ir patogumo; biznis eina gerai, randa pigi. Partneriu priimsiu kad ir nepatyrusį šiame biznyje, bile tik bus teisingas žmogus.—G.M. Kanton, 3525—3rd Ave., Bronx, N. Y. (pačiame New Yorko mieste). 303-08

Stagg 9105  
**Dr. A. PETRIKA**  
LIETUVIS DENTISTAS  
X-Spindulių Diagnosta  
221 South 4th Street  
(Priešais "Bridee Plaza")  
Brooklyn, N. Y.  
VALANDOS:  
10-12 prieš piet; 2-8 po piet.  
Ketvėgeris ir subatomis iki 6 val. Penktadienis ir sekmdieniais tik sulyg sutarėia.

JAUNUOLIAI AUGA SVEIKI IR STIPRUS VALGYDAMI  
**"VARPO" Keptuvės DUONA**  
  
Varpas Bakery, 54 Maujer St., Brooklyn, N. Y.  
A. M. BALCHUNAS, Savininkas Telephone Stagg 6533

**MILŽINIŠKAS IŠPARDAVIMAS**  
**Fornišių=Rakandų**  
\$75,000.00 VERTĖS FURNISIŲ TURI BŪT IŠPARDUOTA  
**Už Pigiau, kaip Jie Kaštuoja**  
ŠIS IŠPARDAVIMAS PRASIDEDA DABAR  
Kurie Pirmiau Pirks, Gaus Pasirinkt Geriausius!  
  
**69 PILNI RINKINIAI MIEGAMOJO KAMBARIO SETŲ:** francūziškos ir amerikoniškos mados, taipgi valakiško riesučio, Huguenoto; apart to, daugybė rakandų po vieną atskirai; daugelis "stailių," iš kurių galima pasirinkti.  
  
**DAVENPORT**  
Tai yra sofa, kuri gali būt vartojama, kaip lova; setai ir atskiri kavalkai, pliusiniai, Mohair, skūriiniai, Jacquard ir kitokie.  
Čia nurodoma tiktai keli sampeliai iš didelio skaičiaus. Mes užlaikome visą eilę valgomojo kambario setų, virtuvių setų; divonus, karpetus, linoleum klijonkes ir daugelį atskirų fornišio dalykų.  
**GYVENAMŲJŲ KAMBARIŲ SETAI PO TRIS RAKANDUS:** Naujausios mados; apmūsti audimais iš Angoros ožkų vilnos, su apverčiamomis paduskaitėmis; taipgi jacquardiniai ir pliusiniai.  
Jei jum patiem nieko nereikia—pasakykit savo draugam apie šitą didelį išpardavimą pas  
**MACYS BROS. FURNITURE CO.**  
198-200 Grand Street (tarp Driggs ir Bedford Avenues) Brooklyn, N. Y.  
Valandos: nuo 9 iš ryto iki 9 vakare. Savininkai: P. MACY ir A. TURAUSKAS. Tel. Greenpoint 2272